210

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

7-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 210 (1730)
22 ОКТЯБРЬ ШАНБА 1960 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИГА ТЕНГЛАШАЙЛИК!

ЧЕВАР ТЕРИМЧИЛАР, ҲОРМАНГЛАР!

Пахта майдони қуёшнинг заррин нурлари билан яшнаб ётибди. Чаноқларда гул-гул кулиб турган «оқ олтин»лар кўзни қамаштиради. Эрталаб соат олтилар чамаси икки дугона «оқ олтин» пайкалида чаққон ҳаракат қилишарди. Уларнинг қўллари чаноқдаги пахтани қандай тезлик билан олаётганини пайқаб бўлмас эди.

— Карима, кеча қанча пахта тердинг? — деб сўраб қолди шунда Маъмура ёнидаги ҳамроҳидан.

— 180 килограмм. Ўртоқларим олдида анча уялдим, — жавоб берди Карима Хоназарова.

— Ие, нима учун?

— Уялмайми ахир, ҳар куни 220 — 230 килограммдан пахта териб, кеча бирданига 180 килограммга тушиб қолганим ўзимга жуда таъсир қилди.

— Бугун-чи, бугун қанча тераман деб мўлжаллаяпсан?

— Бугун ҳаракат қилиб, 240 килограммдан оширмасам бўлмайди.

Улар терим суръатини янада жадаллаштириб юборишди. Тушга яқинлашди. Хирмон гавжум.

— Қани меники қанча бўлибди, айтиб юборинг, Ирисбой ака, — деди юзидаги терини фартуғи билан артаётган қиз.

— Сизники, Саломат синглим, 123 килограмм, — жавоб берди ҳисобчи йигит, — Карима 130 килограмм, Маъмура 127 килограмм, Тошой 120 килограмм пахта терди, Уминисаники 128 килограмм...

Булар Оржоникидзе районидаги «Сталинград» колхозидаги 4- бригаданинг теримчиларидир. К. Хоназарова 18 тонна, Маъмура Мирзамедова ва Уминиса Мамедова 16 тонна, С. Мирисломова 15 тонна пахта териш мажбуриятини олишган. Улар кундалик терим нормасини 3—4 баравардан ошириб, шу кунгача ҳар бири хирмонга 4 тоннадан ортиқроқ пахта топширди.

Бу илғор теримчилар бир неча марта колхоз правлениеси ва партия ташкилоти томонидан қимматбаҳо буюмлар билан мукофотландилар. Уларнинг мақсади шонли байрамга қадар ўз мажбуриятларини шараф билан бажаришдир.

Ҳимматингизга қойилмиз, моҳир теримчилар, ҳорманглар энди!

Н. МАЖИДОВ.

Янгиер шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетига

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети КПСС XXI съездининг тарихий қарорларидан руҳланган Янгиер шаҳрининг колхозчилари, совхозларининг ишчилари Улуғ Октябрнинг 43 йиллигини ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Пленумини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақага қўшилиб, давлатга икки йиллик план миқдорида гўшт сотиш юзасидан олган мажбуриятларини муддатидан илгари бажарганликларини зўр мамнуният билан қайд қиладилар.

Шунингдек давлатга сут сотиш йиллик плани 101,3 процент жун сотиш плани 114,4 процент, тухум сотиш плани 139,5 процент пилла сотиш плани 120,8 процент, дон сотиш плани 124 процен узум сотиш плани 129,4 процент бажарилди, давлатга уч йилл план миқдорида қовун-тарвуз сотилди.

Давлатга ўтган йилнинг шу вақтидагига нисбатан 856 тонна гўшт, 637 тонна кўп сут, 532 минг дона кўп тухум, 91 центнер жун сотилди. Колхоз ва совхозлар чорва туёғи ва паррандала ҳамма турларини кўпайтириш юзасидан олган мажбурият тўла адо этдилар. Йил бошидан бери қора моллар 36,3 шу жумладан сигирлар 29,4 процент, чўчқалар 14,4 процент, эчкилар 10 процент, паррандалар 7 процент кўпайди.

Колхоз ва совхозлар чорва молларнинг ем-ҳашак база мустаҳкамлаш учун курашиб, силос бостириш юзасидан олган мажбуриятларини бажардилар — 43 минг тонна силос бостирилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР нистрлар Совети Янгиер шаҳрининг колхозчиларини, совхоз нинг ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия, с касаба союз, комсомол ходимларини ва барча меҳнаткашларини шилган муваффақиятлар билан қизғин табриклайдилар ва қиш хўжалик меҳнаткашлари пахта териш ва тайёрлаш, ҳамма турд чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш, мол туёғининг янада кўпайишини таъминлаш юзасидан 1960 йил учун олган мажбуриятларини шараф билан бажариш учун бутун кучларини аямайдилар, зоотехниканинг прогрессив усулларини ишлаб чиқаришга бундан буён ҳам дадиллик билан жорий этадилар, кузги шуд горлашни ўз вақтида тугаллайдилар, чорва моллари қишловига яхш тайёргарлик кўриб, уни уюшқоқлик билан ўтказадилар, шу йўл билан етти йилликнинг учинчи йилида қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини янада тез ривожлантириш учун зарур шарт-шароит ҳозирлаб қўядилар, деб ишонадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

Тинч-тотув яшаш — замонамиз талаби!

Халқимиз Н. С. ХРУШЧЕВ бошлиқ совет делегациясининг БМТ Бош Ассамблеясидаги фаолиятини қизғин маъқулламоқда

Тошкентдаги Ильич заводи коллективи ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Лужникидаги митингда сўзлаган нутқини радио карнайлари олдида диққат билан тинглашди. Суратда: корхона ишчиларидан бир группаси қизил бурчакда радио орқали Никита Сергеевичнинг нутқини эшитмоқда.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

МЕҲНАТИМИЗ ЯНАДА УНУМЛИ БЎЛАДИ

Ҳаммамиз радиоприёмниклар олдидан жилмасдан Москвадаги митингдан берилган ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчевнинг нутқини эшитдик. Қанчалик самимий ва ҳаққоний гаплар! Ҳукуматимиз бошлиғи БМТ Бош Ассамблеяси XV сессиясида Совет делегациясининг олиб борган ишларига якун ясар экан, ҳақиқатда дунёда тинчлик ва ҳаққоният иши ғалаба қилиб бораётганлигини очиқ-ойдин мисоллар билан кўрсатиб берди. Мустамлакачи империалистларнинг кирдикорларини яна бир бор фош қилиб ташлади.

Коммунизм сари олға бораётган халқимиз эришаётган ютуқлар билан ҳар қанча фахрлансак арзийди. Партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлигига жавобан биз колхозчилар ҳам бир ғайратимизга ўн ғайрат қўшиб ишламоқдамиз. Қадрдонимиз Никита Сергеевичнинг оташин сўзлари бизни меҳнатда янги ғалабаларга отлантиради.

Ўтган куни бригадамиз аъзолари йиллик пахта тайёрлаш планини бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. 82 гектар ернинг ҳар гектаридан 23 центнердан ҳосил топширдик. Улуғ Октябрь байрамигача қолган ҳосилни ҳам нобуд қилмай йиғиштириб олиб, ҳар гектаридан олинадиган ҳосилни 30 центнерга етказишга аҳд қилдик. Бу бизнинг тинчлик ишига қўшган ҳиссамиз бўлади.

Тошпўлат АКБАРОВ,
Сирдарё районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг бригада бошлиғи.

ТИНЧЛИК БАРҚАРОР БЎЛСИН

Коллективимиз ҳукуматимиз бошлиғи Н. С. Хрушчевнинг Москва меҳнаткашларининг Лужникидаги митингида сўзлаган нутқини зўр эътибор билан ўқиб, бениҳоя хурсанд бўлди. Бу нутқнинг ҳар бир жумласида олам-олам маъно бор. БМТ Бош Ассамблеясининг XV сессиясидаги совет делегациясига бошчилик қилган Никита Сергеевич давримизнинг энг муҳим масалалари—ёппасига ва батамом қуролсизланиш, мустамлакачиликни таг-томири билан тугатишнинг жуда аниқ йўлларини кўрсатиб берди, кўп миллатли совет халқининг тинчликни сақлаб қолиш йўлидаги фидокорона курашини баён этди. Биз ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг бу сессиясидаги фаолиятини тўла маъқуллаймиз, халқлар ўртасида тинчликни ўрнатиш йўлида олиб борган кураши учун унга чуқур миннатдорчилик билдирамиз.

Бунга жавобан биз тинчлик учун курашнинг авангардида бўлаётган мамлакатимизни мустаҳкамлаш, унинг куч-қудрати ва мудофаа қобилиятини янада ошириш учун фидокорона меҳнат қиламиз, етти йилликнинг иккинчи йили планини муддатидан 15 кун илгари бажариш ва яқинлашиб келаётган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 43 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун янада зўр ғайрат ва шижоат билан ишлаймиз.

Т. МИРХАИТОВ,
Октябрь революцияси номли заводнинг инженери.

Халқлар тинчликни сақлаб қоладилар

ЛЕНИНГРАД, 20 октябрь. (ТАСС). Ленинградликлар Лужникидаги митинг трансляцияни эшитар эканлар, уларнинг қалблари ер юзидан мустаҳкам тинчлик учун олиб борилаётган тарихий курашнинг авангарди бўлган қудратли Ватан билан мағрурланиш, совет халқининг элчиси Н. С. Хрушчевга миннатдорчилик туйғулари билан тўлиб-тошди.

Иккинчи беш йиллик номидаги завод токари коммунистик меҳнат зарбдори Н. П. Андреев бундай деди:

—Никита Сергеевич Хрушчев нутқини эшитиб, бундай дейиш мумкин: БМТ Бош Ассамблеясининг XV сессиясидаги Совет ҳукумати бошлиғи раҳбарлик қилган делегациямиз халқнинг юксак топшириқларини аъло даражада бажарди. Халқаро форум муҳокамасига замонамизнинг энг муҳим масалалари қўйилди.

Буюк хизмати учун Никита Сергеевичга қизғин ишчи саломи! Биз аминмизки, ҳақиқат ғалаба қилади, тинчлик уруғи яхши натижалар беради. Халқлар тинчликни сақлаб қоладилар.

БМТ халқлар ишончини оқлаши керак

МИНСК, 20 октябрь. (ТАСС). Бугун Минск трактор заводининг минглаб ишчилари смена тугаганидан сўнг репродукторлар ёнига тўпланиб, Н. С. Хрушчевнинг Москва меҳнаткашлари митингидаги нутқини зўр эътибор билан тингладилар. Пўлат эритувчилар фикр алмашардилар.

— Никита Сергеевич, — дейди пўлат эритиш мастери коммунист А. Азаров, — ўз нутқида ҳозирги вақтдаги халқаро аҳволни чуқур ва ҳартомонлама анализ қилди. Бош Ассамблея, агар у халқларнинг ишончини оқлашни истаса, тўла ва батамом қуролсизланиш, мустамлакачиликни тугатиш каби асосий масалаларни ҳал қилиши керак.

Суҳбатга пўлат эритувчи И. Радюкевич қўшилади. Партиямиз бизни экономикани тез суръатлар билан ривожлантиришга, меҳнат унумдорлигини тинмай ошириб боришга, фан ва маданиятни юксалтиришни таъминлашга, халқнинг турмуш даражасини янада яхшилашга чақиради. Мен цех партия бюросига мени паст ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эга бўлган участкага ўтказишини илтимос қилиб ариза бердим. Қолоқ участкани илғорлар қаторига етказишга сўз бераман.

ТИНЧЛИК ЖАРЧИСИ

Тинчлик, дўстлик, тотув яшаш— халқларнинг орзу-истагидир. Шунинг учун ҳам қадрдонимиз Никита Сергеевич БМТ Бош Ассамблеяси сессияси минбаридан туриб сўзлаган нутқларида ана шу масалаларга алоҳида аҳамият берди. Совет ҳукумати бошлиғининг Москва меҳнаткашларининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XV сессиясидаги совет делегациясининг ишига бағишланиб ўтказилган митингда сўзлаган нутқида Совет Иттифоқи ленинча тинчликсевар ташқи сиёсати ўз ифодасини топгандир.

Совет халқи тинчлик учун курашнинг олдинги сафларида бормоқда. Шу туфайли ўртоқ Н. С. Хрушчев ўз нутқида одамларни ширин умридан маҳрум этишга мўлжаллланган қуролларни битта ҳам қолдирмай ёппасига йўқотишга даъват этди.

Менинг беш фарзандим бор. Бири олим, яна бири ўқитувчи. Кенжалари эса ўқувчи. Ишонаманки, барча Совет халқлари каби менинг фарзандларим ҳам тинчлик иши учун ўзларининг ҳалол ва фидокорона меҳнатлари билан муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

Тинчликни мустаҳкамлаш йўлида ҳормай-толмай курашаётган тинчлик жарчиси Н. С. Хрушчевга бутун оиламиз билан сиҳат-саломатлик ва узоқ умр тилаймиз.

С. ОДИЛОВА,
кўп болали она.

Тюпкочи бригаданинг муваффақияти

Гулистон районидаги «Красная заря» колхозининг ўртоқ А. Алимқулов бошлиқ тюпкочи ёшлар бригадаси 50 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 55 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилган эди. 6 кишидан иборат тюпкочи бригада эл-юрт олдида берган сўзининг уддасидан чиқиш учун астойдил курашди.

Бригада йиғим-теримни ҳам уюшқоқлик билан бошлади. Очилган пахта машиналар билан пешма-пеш териб олинди. Гулшан Умерова, Худойқул Анорқулов ўртоқлар ХВС-1,2 машинаси билан бригада хирмонига 45—50 тонналаб «оқ олтин» тўкдилар. Натижада гектаридан 35 центнердан ҳосил кўтарилди.

Бригада аъзолари ва механик-ҳайдовчилар Октябролди мусобақасини кучайтириб, терим суръатини кун сайин оширмоқдалар. Йиллик план муддатидан илгари адо этилди. Октябрь байрамининг 43 йиллигини яна ҳар гектаридан 20 центнердан пахта топшириш билан кутиб олиш учун курашиляпти. Бригада шу йўл билан гектаридан 55 центнердан ҳосил топшириш юзасидан олган юксак мажбуриятини шараф билан бажаради.

У. МИНГБОЕВ.

БИР ГРАММ ҲАМ ПАХТА НОБУД ҚИЛИНМАСИН

Свердлов номли колхоз пахта териш ва давлатга топширишда Сирдарё районидаги илғор хўжаликлар қаторида бораётир. Колхоз аъзолари етиштирилган мўл ҳосилни тезроқ териб, маррага етиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. М. Узоқов, Б. Ҳаққулов ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари унумли меҳнат қилиб, кунига йиллик планнинг 4—5 процент миқдорида пахта топширмоқдалар.

4-бригадада пахта тераётган механик-ҳайдовчи, коммунист ўртоқ Р. Орзиқулов техниканинг унумли ишлашини таъминлаб, ҳозиргача 70 тоннадан ортиқ пахта терди. Моҳир механизатор ҳар куни бригада хирмонига 4,5—5 тоннага етказиб пахта тўкмоқда.

Колхоз аъзоларининг ишидан мамнун бўлсак-да, бизни даладаги кўнгилсиз бир ҳол ранжитди. Уватлар, хирмонлар, кўчалар тупроқ, кесакларга аралашиб ётган пахталар билан тўла. Пешона тери билан етиштирилган ҳосилнинг бу қадар нобуд бўлиши кишини ачинтиради.

Колхоз агрономи ўртоқ Қ. Юсупов вакил бўлган ўртоқ М. Узоқов бошлиқ 4-бригадада бешта машина группа бўлиб пахта термоқда. Бригаданинг хирмони атрофларида, уватларда оппоқ пахталар сочилиб ётибди. Машиналар, аравалар ана шу тўкилган пахталарни топтаётир. Бу ҳол на агроном ва на бригада бошлиғини ачинтиради. Хирмонда эса 15 дан ортиқ норғул йигитлар па тага ағанаб, кун ўтказмоқда.

Биз колхознинг бошқа брига ларида ҳам пахта ана шундай н қилинаётганини кўрдик. Куйби номли, «Ўзбекистон», «1 Май» хозларида бўлганимизда ҳам п лар кўплаб исроф қилинаётг дуч келдик. Колхоз раҳбарлари ҳақда гапирсак, улар «тўк пахталарни терадиган махсус к лар бор» деб, бепарволик била воб бердилар. Лекин далада бўйи юриб, тўкилган пахтан ётган биронта ҳам кишини олмадик.

Пахта — ўзбек халқини лий ифтихори. Шундай экан грамм ҳам пахтани нобуд қилм гимиз керак!

А. НАБИХЎЖАЕВ.

АНОРБОЙ МАВЛОНОВ 3,5—4 тоннадан ошириб пахта термоқда

Донгдор пахтакор Тошбой ака Умаров бошчилик қилаётган 3-бригада пахта далаларида бу йил ҳар қачонгидан ҳам мўл ҳосил етиштирилди. Етиштирилган бу ҳосилнинг 80 проценти машинада терилади.

Бригаданинг моҳир механизатори ўртоқ Анорбой Мавлонов ўз агрегати билан бу йил мавсумда 200 тонна «оқ олтин» териб бериш юзасидан зиммасига юксак социалистик мажбурият олган. У шу мажбуриятини шараф билан бажариш ҳамда республикамиз бўйича бу йил машина билан териладиган 500 минг тонна пахтага муносиб ҳисса қўшиш учун курашиб, ҳар куни «ХВС-1,2» маркали машина билан 3,5—4 тоннадан ошириб пахта термоқда.

Анорбой Мавлонов 20 октябрга қадар ўз агрегати билан 70 тонна пахта терди.

М. ОЙДИНОВ,
Оққўрғон районидаги Ворошилов номли колхоз.

Ўн ойлик план бажарилди

Ўзбекистон ССР саноат корхоналарининг коллективлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 43 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашиб, 21 октябрда ялпи маҳсулот ва энг муҳим буюмларнинг кўпчилигини ишлаб чиқариш ўн ойлик планини муддатидан илгари бажардилар.

Ўтган йилнинг шу даврдагига нисбатан маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 13 процент ўсди.

Республика саноат корхоналарининг кўпчилик қисми қисқартирилган иш кунига ўтказилган ҳолда, меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи ортиғи билан бажарилди, меҳнат унумдорлиги даражаси ўтган йилга нисбатан 8 процент ошди.

Ўзбекистон корхоналарининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари социалистик мусобақани янада авж олдириб, етти йилликнинг иккинчи йили учун олинган мажбуриятларни шараф билан бажариш мақсадида ўз куч-ғайратларини аямаётирлар.

Машинада чорак миллион тонна пахта терилди

Ўзбекистон механизаторлари 250 минг тоннадан кўпроқ пахта тердилар. Бу эса йиллик мажбуриятнинг ярмини ташкил қилади ва 1959 йил 21 октябргача терилган пахтадан 27 минг тонна кўпдир.

Илғор хўжаликларнинг пахтакорлари Улуғ Октябрь 43 йиллигини муносиб кутиб олиш учун машинада пахта териш суръатини жадаллаштирмоқдалар. (ЎзТАГ).

Кременчук ГЭСининг 11-агрегати ток берди

КИРОВОГРАД, 20 октябрь. (ТАСС). Кременчук гидроузели қурилишини олиб бораётган бинокорлар коллективи октябролди меҳнат вахтасида туриб ишлаб, яна бир катта муваффақиятни қўлга киритди. Коллектив бугун кечқурун, планда белгиланганидан деярлик икки йил илгари, 57,2 минг киловатт қувватли 11-агрегатни фойдаланишга топширди. Ҳозир Кременчук ГЭСининг қуввати Каховка гидроузели қувватига нисбатан икки баравар ошиқдир.

ГЭС қурувчилари станцияни белгиланганидан икки йил илгари—шу йилнинг 7 ноябригача тўла ишга тушириш учун курашмоқдалар.

„ЎзССР бешйиллиги“ совхозининг илғор механик-ҳайдовчилари

Машина билан пахта теришда кўпчиликка ўрнак бўлаётган «ЎзССР бешйиллиги» совхозининг азамат механик-ҳайдовчилари йиғим-терим суръатини тобора кучайтирмоқдалар. Суратда: ҳар куни хирмонга ўз машиналари билан 3,5 — 4 тоннадан пахта териб топшираётган (чапдан) М. Катамонов, С. Девлетов, М. Ариф, Х. Каримов ўртоқлар ўз тажрибалари ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

В. Моисеев фотоси.

Китоб савдоси ходимлари мукофотландилар

Китоб савдосини ривожлантиришда эришган муваффақиятлари учун СССР Олий Совети Президиуми ўзининг 1960 йил 20 октябрдаги Фармонига биноан китоб савдоси ходимларидан 110 кишини СССР орден ва медаллари билан мукофотлади. Улар орасида қуйидагилар бор:

ЎЗБЕКИСТОН ССР БЎЙИЧА

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

1. Мамаюсупов Абдураҳмон — [Ў]збекистон ССР Маданият министр[ли]ги Китоб савдоси бирлашмаси [...]қон бўлимининг директори.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИГИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

[...] Зиёева Ўлмас — Тошкент [шаҳ]ридаги 1-китоб магазинининг [...]

[...]ануилова Мария Михай[ловна] — Тошкент шаҳридаги почт[а]дали китоб юборадиган магазинг бўлим мудири.

3. Маҳкамов Жўра — Тошкент шаҳридаги 3-китоб магазинининг директори.

4. Нўъмонов Асон Нўъмонович — Тошкент область Чиноз район матлубот союзига қарашли китоб магазинининг мудири.

5. Соснихин Геннадий Михай[лович] — Ўзбекистон ССР Жиззах [ра]йон матлубот союзига қарашли [к]итоб магазинининг мудири.

([ТА]СС).

[Ў]збекистон Совнархози 10 ойлик планни бажарди

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши саноат корхоналарининг коллективлари катта муваффақиятни қўлга киритдилар. Шу йилнинг ялпи маҳсулот ва энг муҳим буюмлар ишлаб чиқариш ўн ойлик планини муддатидан илгари—21 октябрда тўла бажардилар.

Бу йил зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятлар ҳам муваффақиятли бажарилмоқда. Йил бошидан бери пландан ташқари 192 та «ХВС-1,2» пахта териш машиналари, мингларча тонна қора металл прокати, 120 минг тонна кўмир, 38 минг тоннадан кўпроқ минерал ўғитлар, 25 минг тоннадан зиёд пахта толаси, 14 [ми]нг тоннага яқин гўшт ва бошқа [...]тина саноат ва озиқ-овқат маҳ[сул]отлари ишлаб чиқарилди.

[С]аноат маҳсулоти ишлаб чиқа[риш] ҳажми ўтган йилнинг шу [даври]дагига нисбатан 12 процент [...]. Меҳнат унумдорлигини оши[риш] бўйича белгиланган план ҳам [...] билан адо этилмоқда.

[Хал]қ хўжалиги кенгаши саноат [корхо]налари ва ташкилотларининг [колле]ктивлари Улуғ Октябрь со[циали]стик революциясининг 43 [йиллиг]ини янада катта муваффа[қият]о билан кутиб олиш учун [...]л интилмоқдалар.

Оҳангарон шаҳрида Ўрта Осиёдаги энг йирик иссиқлик электр станцияси қурилаётир. Станциянинг дастлабки 5 та турбогенератори ҳозирги пайтда электр қуввати бермоқда. Зарбдор комсомол қурилиши деб аталган бу объектда ҳозир 6-турбогенераторни монтаж қилиш ва станциянинг учинчи навбати қурилишига пойдевор ўрнатиш ишлари олиб борилмоқда. Суратда: Оҳангарон ГРЭСи 6-агрегатини монтаж қилиш пайти.

Г. Пун фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ИШДА БРАККА ЙЎЛ ҚЎЙИЛМАСИН

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ-САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИ

□ □ □

Яқинда Тошкентдаги 1-тикувчилик фабрикаси партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилиш қатнашчилари партия ташкилотининг хўжаликка раҳбарлик қилишдаги фаолиятини атрофлича муҳокама қилдилар. Партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ф. Сергеевнинг ҳисобот докладида ва музокарада қатнашган коммунистларнинг сўзларида таъкидланишича, кейинги вақтда фабрика коллективи маҳсулот ишлаб чиқаришда бирмунча ютуқларни қўлга киритган.

Лекин шунга қарамай, ишлаб чиқаришда ҳали ҳам жиддий камчиликлар мавжуд. Фабрика раҳбарлари маҳсулот ишлаб чиқаришнинг сони учун курашиб, сифатига жиддий аҳамият беришмаган.

Кейинги бир неча ой мобайнида брак маҳсулот ишлаб чиқариш кўпайди. Натижада фабрика савдо шохобчаларига 50 минг сўмга яқин штраф тўлашга мажбур бўлди.

Партия ташкилоти булардан хабардор эди. Лекин у бракка йўл қўймаслик юзасидан зарур чоралар кўрмади.

Фабрика директори Хўжаев, бош инженер Шомуродов ўртоқлар ҳам бу иш билан жиддий шуғулланишмади. Улар брак маҳсулот ишлаб чиқараётган ишчиларга нисбатан тарбиявий таъсир ўтказиш ва тегишли маъмурий чора кўриш билан шуғулланмаётирлар. Фабрикада ортиқча ҳаражатларга ҳам йўл қўйилган. Натижада 7 ой мобайнида 28 минг сўм зарар кўрилди.

Фабрикада жуда кўп бригада ва цех коммунистик меҳнат коллективи, юзлаб ишчи коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун курашмоқда. Бироқ, партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари уларнинг фаолиятлари билан системали равишда шуғулланмаётирлар. Смена, бригада ишларини тез-тез якунлаб туриш партия ташкилотининг назар-эътиборидан четда қолган. Ишчиларнинг малакасини ошириш, айниқса, техника ўқувини йўлга қўйиш ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

— Партия бюроси,— дейди ўз сўзида фабрика бош бухгалтери И. Чернейцкий,— брак маҳсулот ишлаб чиқаришга қарши курашни ташкил этмади. Ҳатто бу масала бирон марта ҳам партия бюросида муҳокама қилинмади. Бундан фойдаланган айрим ишёқмаслар ҳамон брак маҳсулот ишлаб чиқаришни давом эттирмоқдалар. Цехларда исрофгарчилик борган сари кўпаймоқда.

3-цех омборчиси ўртоқ П. Воскабоева ўз сўзида партия бюросининг ишчилар ўртасида оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни бўшаштириб юборганлиги ҳақида конкрет фактлар келтирди.

— Бу ерда ҳозиргина сўзга чиққан фабрика таъминот бўлимининг бошлиғи ўртоқ Умаров,— деди коммунист А. Паршукова, — умумий мулоҳазалар билангина чекланиб қолди. У гапга келганда жуда чечан. Ҳамма нарсани оғзида битказиб қўя қолади. Ишда-чи? Бутунлай бошқача. Унда ташаббус йўқ. Қачон қаранг, цехларга хомашё етказиб беришни пайсалга солгани-солган. Шунинг учун ҳам таралар ўз вақтида келтирилмаётир. Бу бизга анча қимматга тушмоқда. Ўртоқ Умаровнинг айби билан фабрика қисқа вақт ичида 48 минг сўм штраф тўлади.

4-цех бошланғич партия ташкилотининг секретари Ш Шакаева, 2-цех бошлиғи К. Козлов, мастер Қ. Пўлатов ва бошқа ўртоқлар ҳам ўз сўзларида партия бюросининг цех бошланғич партия ташкилотларига етарли раҳбарлик қилмаётганлиги, ўтган ўқув йилида партия маорифи шохобчаларидаги машғулотларнинг юқори савияда ўтишини таъминламаганлиги ҳақида гапирдилар.

Фабрика партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилиши юқори савияда ўтди. Коммунистлар йўл қўйилган камчиликларни танқид ва ўз-ўзини танқид асосида рўй-рост очиб ташладилар ва уларни бартараф қилишга қаратилган амалий тадбирлар белгиладилар.

М. ҒОЗИЕВ.

КОМ]МУНИСТЧАСИГА ИШЛАБ, КОММУНИСТЧАСИГА ЯШАЁТГАНЛАР

Юксак номга яраша

Суратда: смена бошлиғи ўртоқ Собиржон ЭШМАТОВ.

Цех қизил бурчагига КПСС аъзоси Собиржон Эшматов раҳбарлик қилаётган сменанинг барча аъзолари йиғилишди. Бу коллектив одатдаги коллективлардан эмас, унинг юксак ва шарафли номи бор. Ишчиларнинг ҳар бири фақат меҳнатдагина эмас, шу билан бирга ҳаётда ҳам ҳаммага намуна кўрсатишади.

Коммунистик меҳнат сменаси деб бутун улкан комбинат кимёгарлари ўртасида ном қозонган бу коллективнинг ажойиб традициялари бор. Уларнинг ҳаммаси худди бир ота-онанинг болаларига, худди бир оиланинг аъзоларига ўхшайди. Сменадаги ҳар бир ишчининг туғилган кунини тантанали равишда нишонлаш бу коллективдаги анъаналардан биридир.

Бугун ҳам улар худди ана шу мақсадда цех қизил бурчагига йиғилишди. Агрегат мастери Геннадий Кривошеиннинг ёши 30 га тўлибди.

— Коллективимиз номидан мен ўртоғимизни туғилган куни муносабати билан чин юракдан табриклайман,—деди Собиржон.— Сенга, Геннадий сиҳат-саломатлик ва ишингда янги муваффақиятлар тилаймиз.

Эшматовнинг бу сўзларини ҳозир бўлганлар қизғин қарсаклар билан кутиб олишди. Смена бошлиғи юбилярга коллектив номидан эсдалик совғаси—чиройли люстра топширади.

Дафъатан қараганда, бу худди оддий воқеалардай бўлиб кўринади. Лекин шунинг ўзи ҳам смена коллективининг нақадар аҳил ва иноқ эканлигини, бир-бирлари ҳақида қанчалик ғамхўр эканликларини кўрсатади. Уларнинг ҳаммаси бир мақсад йўлида—ўзининг фидокорона меҳнати билан имкони борича кўпроқ фойда келтириш мақсадида меҳнат қилади.

Мамлакатимизда коммунизм байроқдорлари — коммунистик меҳнат коллективлари номини олиш учун кураш бошланганда, Чирчиқ электрокимё комбинатида даставвал Собиржон Эшматов сменаси отилиб чиқди. Смена аъзолари ўзаро маслаҳатлашиб, зиммаларига конкрет мажбуриятлар олишди. Бир ёқадан бош чиқариб, бутун корхона коллективи олдида берилган ваъданинг устидан чиқиш учун астойдил курашдилар. Сменадаги ҳар бир ишчи қатъий режим асосида ишлаб, кун сайин юқори кўрсаткичларга эриша бошлади, кўп миқдорда электр қуввати тежаб қолинадиган бўлди.

Эришилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш ва янги марраларга тезроқ эришиш мақсадида сменадаги ҳар бир ишчи қўшимча касбларни ўргана бошлади. Бу тадбир жуда яхши натижа берди. Смена доимо бир меёрда ишлай бошлади ва ўз кўрсаткичларини тобора яхшилади. Шу йилнинг январь ойида бу уюшган, аҳил коллективга шарафли ном— коммунистик меҳнат сменаси номи берилди.

Сменада 16 киши ишлайди. Улар орасида аппаратчилар, лаборантлар, машинистлар, агрегат мастерлари ва бошқа касб эгалари бор. Тинмай ўқиш, ўз билимини тобора ошира боришни смена аъзолари ўз олдиларига асосий мақсад қилиб қўйишган.

— Партия ва ҳукуматимиз,— дейди лаборантка Майрам Алимова,—бунинг учун ҳамма имкониятларни яратиб бермоқдалар. Гап ўзимизда қолган. Хоҳиш ва истак бўлса бас. Биз қисқартилган иш кунига ўтганмиз, бу эса ўқиш ва билим олиш учун қўшимча имкониятлар яратиб берди.

Майрамхон Политехника институтининг кечки бўлимида ўқийди. Навбатчи электрик Юсипали Пўлатов, машинист Геннадий Докшин, агрегат мастери Федор Марковлар ҳам шу институтда ўқийдилар. Смена аъзоларининг қолганлари техникумда ўқиб, ўз билимларини оширмоқдалар.

Иноқ коллектив ишдан ташқари вақтларини ҳам кўпинча биргаликда ўтказишади. Улар биргаликда киногa борадилар, Тошкент шаҳрига келишади, бу ерда театрларда янги спектаклларни томоша қилишади. Смена аъзоларининг деярли барчаси жамоатчилик ишларида актив қатнашади.

Эшматовчилар (комбинатдагилар бу коллектив аъзоларини шундай деб аташади) ҳар ойда уч марта «Жанговар варақа» чиқаришади. Унда ишдаги ютуқ ва камчиликлар кенг ёритилади. Ҳафтасига бир марта сиёсий ахборот тинглашади. Бу машғулотларга смена аъзоларининг ҳаммаси навбатма-навбат бошчилик қилади.

Шонли кун— Улуғ Октябрнинг 43 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақа тобора авж олаётган шу кунларда смена коллективи иш суръатини янада оширмоқда. Йил бошидан бери эшматовчилар икки миллион киловатт-соатдан кўпроқ электр қувватини тежаб қолдилар.

— Сменамизнинг ҳар бир аъзоси,— дейди бу коллективнинг ғайратли, жонкуяр бошлиғи Собиржон Эшматов,— ўзига берилган юксак номга яраша ишлаш учун бутун кучини сарфлайди.

Г. ЯСТРЕБОВ.

СОЦИАЛИСТИК ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ЭКОНОМИКАСИ АСОСЛАРИНИ ЎРГАНУВЧИЛАРГА ЁРДАМ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ БОШҚАРИШНИ ЎРГАНИНГ

Партия маорифи шохобчаларида янги ўқув йилидан колхоз ва совхозлар экономикасини чуқур ўрганишга бағишланган иқтисодий ўқишга маркс-ленинча таълимотнинг муҳим тармоғи сифатида янада катта эътибор берилади. Бугун биз газетамизда социалистик қишлоқ хўжалик экономикаси асосларини ўрганувчиларга ёрдам тариқасида Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик Фанлари академиясининг илмий ходими ўртоқ А. Ортиқовнинг мақоласини босмоқдамиз.

Партия ва ҳукуматимиз колхоз ва совхозлар олдига қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпроқ ва арзонроқ етиштириш вазифасини қўйди. Етти йилликнинг охирига бориб колхоз ва совхозлар мамлакатда дон етиштиришни 10 — 11 миллиард пудга, пахта етиштиришни эса 5,7 — 6,1 миллион тоннага етказишлари керак.

Маълумки, Ўзбекистон республикаси СССР нинг асосий пахта базасидир. Етти йиллик давомида Ўзбекистонда пахта етиштириш 1,2 — 1,3 марта кўпайтирилиши зарур.

Республика пахтачилигига Тошкент областининг қўшадиган ҳиссаси жуда каттадир. Бу йил камида 500 минг тонна пахта топшириш учун курашаётган областимиз пахтакорлари 1965 йилда давлатга 590 минг тоннадан ортиқ «оқ олтин» етиштириб беришлари керак.

1965 йилда пилланинг ялпи ҳосили 1562 тоннага етказилади. Етти йиллик давомида боғ ва узумзорлар майдони анча кенгайтирилади ва ҳосилдорлиги ошади. 1965 йилда план бўйича колхоз ва совхозларнинг боғларида гектаридан олинадиган мева 90 центнерга, токзорларнинг ҳосилдорлиги 110 центнерга етказилади. Тошкент областининг колхоз ва совхозларида етти йилликнинг охирида 82 минг тонна мева, 120 минг тонна узум етиштирилиши керак.

Тошкент области луб пояси сотиш мажбуриятини ошириб бажарди. Давлатга 1960 йилда 182,1 минг тонна луб пояси сотилди. Бу ўтган йилдагига қараганда 13,2 минг тонна кўпдир.

Областдаги колхоз ва совхозлар чорвачилик, пиллачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида ҳам анча яхши натижаларга эришмоқдалар, 1960 йилнинг саккиз ойи ичида чорвачилик соҳасида эришилган муваффақиятлар учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи Тошкент областига берилди. Қуйи Чирчиқ районининг чорвадорлари 22 сентябрда областда биринчи бўлиб икки йиллик гўшт сотиш планини бажардилар. Октябрнинг биринчи ва иккинчи ўн кунлигида Юқори Чирчиқ, Сирдарё, Бекобод, Гулистон район чорвадорлари ҳам икки йиллик гўшт сотиш планини бажаришга муваффақ бўлдилар. Областдаги кўпчилик колхоз ва совхозларнинг коллективлари гўшт тайёрлаш бўйича икки йиллик планни бажариб, йил охиригача яна бир йиллик гўшт тайёрлаш планини бажаришга ҳаракат қилмоқдалар. Қуйи Чирчиқ районидаги Энгельс номли, Ленин номли, Сталин номли, Ворошилов номли колхозлар, Янгиер шаҳридаги «Коммунизм» колхози, Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхози ва «Озод» колхози шулар жумласидандир.

Областимизда қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш учун битмас-туганмас резервлар борки, уларни сафарбар қилиш энг аввало кенг колхозчилар ва совхоз ишчилари оммасига ва уларнинг раҳбарларига боғлиқдир.

Бу резервлардан тўла фойдаланиш учун ҳар бир колхозчи ва совхоз ишчиси ўзи ишлаб турган хўжалигининг экономикасини яхши билиши керак. Хўжалик экономикасини ўрганиш колхоз ва совхозлар олдига қўйилган вазифаларни билиб олиш, қанча маҳсулот етиштириш ва ундан қанча фойда олиш, бу фойдани қандай қилиб вужудга келтириш йўлларини ўргатади.

Маълумки, ҳар бир колхоз ва совхозда турли хилдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш учун жуда кўп ишлар бажарилади. Бу ишларнинг кўпчилиги механизмлар билан, баъзилари эса бевосита қўл кучи билан бажарилади. Бажарилган ишлар учун колхозчиларга ва совхоз ишчиларига иш ҳақи тўланади. Маҳсулотларни етиштириш учун йил давомида сарфланадиган меҳнат ҳаражатларидан ташқари, турли хилдаги материал-пул чиқимлари ҳам сарф бўлади. Қишлоқ хўжалик йилининг охирида колхоз ва совхоз бухгалтерияси томонидан бу ишларга якун ясалиб, хўжаликнинг ишлаб чиқариш ва молиявий фаолияти аниқланади. Колхоз ва совхозларнинг ишлаб чиқариш фаолиятига икки томонлама: биринчидан, агротехника нуқтаи назаридан, иккинчидан, иқтисодий нуқтаи назардан қараш лозим. Ишлаб чиқаришга, агротехника нуқтаи назаридан қарашда маҳсулотни етиштириш учун зарур бўлган агрономия, механизация, зоотехния масалалари эътиборга олинади. Ишлаб чиқаришга иқтисодий нуқтаи назардан қаралганда қуйидаги масалаларни ўрганиш талаб этилади: маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, меҳнат унумдорлигини кўтариш, таннархни пасайтириш, колхоз ва совхознинг даромадини ошириш ва шунга ўхшашлар.

Бу масалаларни ўрганмай туриб, колхоз ёки совхознинг олдига қўйилган асосий вазифаларни ва бу вазифаларнинг муваффақиятли бажарилиши нималарга боғлиқ эканлигини, мавжуд камчиликларни қандай қилиб тугатиш кераклигини билиб бўлмайди.

Бу йил колхоз ва совхозларда иқтисодий масалаларни ўрганиш бўйича бошланғич мактаблар ва тўгараклар ташкил қилинди. Булар колхозчилар ва совхоз ишчиларини социалистик қишлоқ хўжалигининг иқтисодий асослари билан қуроллантиришга қаратилгандир.

Тошкент областида ҳозир 153 колхоз бўлиб, шундан 113 таси пахтачилик билан шуғулланади. Булар турли шароитга эга бўлганлари ҳолда, турлича маҳсулотлар етиштирадилар. Уларга берилган топшириқлар турлича бўлиши билан бирга, бу топшириқларни бажариш якунлари ҳам турличадир. Колхоз ва совхозларда ташкил этилган иқтисодий билимни ўрганиш бошланғич мактаб ва тўгаракларида машғулотлар ўтказган вақтда ҳар бир колхоз ва совхознинг экономикаси билан боғлаб олиб бориш мақсадга мувофиқдир.

Колхоз билан совхозларнинг вазифалари ва манфаатлари бир хилдир. Уларнинг бир-бирларидан фарқлари фақат шундаки, совхозларда ишлаб чиқариш воситалари тўлиғича давлатнинг мулки бўлиб, ҳамма ҳаражатлар давлат томонидан қилинади ва етиштирилган маҳсулот ҳам давлат бюджетига тушади. Колхозлар эса давлат томонидан бириктириб қўйилган ерларда ўзларининг машина ва бошқа ишлаб чиқариш воситалари билан маҳсулот етиштирадилар. Маблағлар колхоз томонидан сарфланади. Шунинг учун ҳам етиштирилган маҳсулот колхознинг (шу коллектив аъзоларининг) мулки бўлиб ҳисобланади. Демак, колхоз ва совхозлар ўртасида бўлган фарқлар туб фарқлар бўлмай, фақат форма жиҳатидан бўлган фарқлардир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXI съезди колхозлардаги коллектив мулкни ва совхозларда давлат мулкини бир-бирларига яқинлаштириш зарурлигини кўрсатиб ўтди.

Колхоз-кооператив мулки билан умумхалқ мулкининг бир-бирига қўшилиши келажакда колхоз-кооператив мулкини қисқартиш натижасида эмас, балки давлатнинг ёрдамида бу мулкнинг умумлаштириш даражасини янада ошириш йўли билан юзага келади.

Колхоз ва совхозлар жуда катта материал ва пул маблағларига эгадирлар. Партия ва ҳукуматимиз шу маблағлардан тўғри ва тежаб фойдаланишни, сарфланган ҳар бир сўм бадалига кўпроқ маҳсулот етиштириш кераклигини талаб қилади. Бу соҳада хўжалик ҳисобининг роли жуда катта эканлигини В. И. Ленин бир неча марта қайд қилиб ўтган эди. Хўжалик ҳисоби ҳар бир тийинни тежаб сарфлашни, фойда ва зарарни билиб боришни талаб этади. Хўжалик ҳисобига ўтилганда маҳсулотни етиштиришга кетган ҳаражатлар олинган даромад билан тўлиғича қопланиб, яна маълум миқдорда фойда қолиши керак.

Совхозлар хўжалик ҳисобидаги давлат қишлоқ хўжалик корхонасидир. Совхозларда асосий ишлаб чиқариш бирлиги сифатида бўлимлар, чорвачилик соҳасида эса фермалар қабул қилинган. Бўлимлар ва фермаларга раҳбарлик қилиш учун бошқарувчилар тайинланади. Бўлимлар ва фермаларнинг бошқарувчилари қишлоқ хўжалик мутахассислари билан биргаликда совхоз директори томонидан тасдиқланган ишлаб чиқариш планини бажаришга раҳбарлик қиладилар. Белгиланган планни ошиғи билан бажариш учун улар бўлим ва ферма ихтиёрига ажратиб берилган ишчи кучи, техника ва бошқа ишлаб чиқариш воситаларидан тўғри фойдаланишлари, бутун кучни қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпайтириш ва уларни арзонроқ етиштиришга қаратишлари керак.

Совхоз хўжалигининг муваффақиятли ривожланишида партия раҳбарлигининг роли жуда каттадир. Совхоз партия ташкилоти хўжалик ва сиёсий-оммавий ишларни олиб боришга комсомол ва касаба союз ташкилотларини жалб этади.

Совхозлардаги касаба союз ташкилотларига жуда катта ҳуқуқлар берилган. Касаба союз ташкилотлари меҳнат хавфсизлигини таъминлаш, меҳнат қонунларига риоя қилиш, ишчи ва хизматчиларнинг яхши ишлаб, яхши дам олишларини таъминлашлари керак. Касаба союз ташкилотларининг вазифаси ишчи ва хизматчиларнинг манфаатларини совет давлатининг қонунларига асосланиб қатъий ҳимоя қилишдан иборатдир. Совхоз дирекцияси ишчи ва хизматчиларни бўшатиш, бир ишдан иккинчи ишга ўтказиш, уларга мукофот ёки ёрдам беришда касаба союз ташкилотларининг розилигини сўрашга мажбурдир.

Областимиздаги кўпчилик совхозларнинг коллективлари янги меҳнат ғалабаларини қўлга киритишга муваффақ бўлмоқдалар. «Малик», «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» ва бошқа совхозлар пахтачиликда механизацияни кенг қўлланиб, маҳсулот таннархини пасайтиришда кўп ишлар қилмоқда. Ўтган йили «Малик» совхозида бир центнер пахтанинг таннархи 135 сўм 33 тийинга тушган бўлса, 1960 йилда 7—10 процент арзонлаштиришга ҳаракат қилинмоқда.

Областимизда колхозларни ташкилий хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлашда ҳам анча ишлар қилиняпти.

Қишлоқ хўжалиги артели Уставида кўрсатилишича, колхозларнинг асосий вазифаси ердан тўлиқ фойдаланган ҳолда, умумий даромадни кўпайтириш, ортиқча чиқимларни камайтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва ҳар бир 100 гектар ер ҳисобига кўпроқ маҳсулот етиштиришдан иборатдир. Бу мақсадни амалга оширишда колхозларга жуда кенг шароит яратиб берилган.

Колхоз правлениеси унинг ижроия органи бўлиб, барча хўжалик ишларига раҳбарлик қилади. Правлениенинг асосий вазифаси хўжаликнинг ишлаб чиқариш молия планини бажариш учун колхозчиларни сафарбар қилиб, колхознинг бригада ва фермалари устидан кундалик раҳбарликни олиб боришдан иборат. Колхоз правлениеси ишлаб чиқаришнинг турли тармоқларида бригадалар тузиб, уларга раҳбарлар тайинлайди. Правлениенинг қарорларини бажариш устидан раҳбарлик қилишда колхоз раисига катта ҳуқуқлар берилган. Маълумки, қаерда колхознинг раиси ташкилотчи бўлса, колхозчилар билан яқиндан боғланган бўлса, ундай хўжаликлар тобора ривожланиб бормоқда.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1959 йил) Пленумида колхозларни тажрибали кадрлар билан мустаҳкамлаш зарурлигини кўрсатиб, «қаерда заиф ёки қолоқ колхозга яхши ташкилотчини юборишни илтимос қилаётган бўлсалар, одамларнинг бу илтимосини бажо келтириш керак» деган эди. Ўртоқ Хрушчев мамлакатимиздаги ҳамма колхозларда ҳам Орлов областининг Дмитров районидаги «Ленинское знамя» колхозининг раиси ўртоқ Фак каби колхозчиларнинг ҳурматига сазовор раислар бўлиши керак деб истак билдирган эди.

Тошкент областида ҳам ўртоқ Фак каби ташкилотчи колхоз раислари бор. Янгийўл районидаги Хрушчев номли колхознинг раиси 3 марта Социалистик Меҳнат қаҳрамони Ҳ. Турсунқулов, Янгиер шаҳридаги «Коммунизм» колхозининг раиси Т. Латипов, Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг раиси А. Матқобулов, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг раиси Хван Ман-гим, Янгийўл районидаги Сталин номли колхознинг раиси А. Ортиқов ва бошқа ўртоқлар хўжаликка яхши раҳбарлик қилишлари натижасида колхознинг даромади кўпайиб, етиштирилган маҳсулотларнинг таннархи йилдан-йилга пасайиб бормоқда.

Тошкент областида Ғанишер Юнусов, Турсуной Охунова, Валентин Тюпко каби ташкилотчи бригада бошлиқлари кўпаяб етишмоқда. Улар ишлаб чиқаришга яхши раҳбарлик қилиш билан бирга, техникадан унумли фойдаланиш соҳасида ҳам ўрнак кўрсатмоқдалар. Гулистон районидаги Карл Маркс номли колхознинг Р. Душабоев бригадасида пахта териш машиналарига яхши қулайлик яратиб берилганлиги учун ҳар куни йиллик планнинг 10 проценти миқдорида пахта териб, давлатга топшириш мумкин бўлди. Бригадада механик-ҳайдовчи Р. Ойдинов, Ш. Адилхалилов, Т. Ботиров ўртоқларнинг ҳар бири ХВС-1,2 машинаси билан кунда 5—6 тоннадан ошириб пахта териб бердилар.

Колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлашда бошланғич партия ташкилотларининг роли жуда катта. Колхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари хўжаликка тегишли муҳим масалаларни муҳокама қилиб туриши керак. Партия ташкилоти колхознинг раиси, бригада бошлиқлари, ферма мудирлари ва бошқа раҳбар ходимлар иши устидан назорат қилиб бориши ҳамда уларнинг ишида содир бўлган камчиликларни тузатишга ёрдам бериши лозим.

Колхозларнинг коммунизм сари ривожланишида колхозлараро ишлаб чиқариш ташкилотлари катта роль ўйнайди. Колхозлараро ташкилотларни ривожлантириш қишлоқ хўжалиги олдида турган улуғвор вазифаларни муддатидан илгари бажариш имконини беради. Демак, хўжаликни бошқаришни ҳар тарафлама чуқур ўрганиш—ҳар бир колхоз ва совхоз экономикасини ривожлантириш, КПСС XXI съезди ва Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари тарихий қарорларини муваффақият билан амалга ошириш имкониятини беради.

А. ОРТИҚОВ,

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг илмий ходими.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Уч оғайни юлғичлар“

Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ А. Иброҳимовнинг редакциямизга маълум қилишича, газетамизнинг шу йил 18 сентябрь сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган танқидий хабарда келтирилган фактларнинг ҳаммаси тўғри деб топилган.

1-газ-сув заводининг директори Ғуломов, унинг ўринбосари Гольдштейн, 3-газ-сув заводининг директори Сайфи, газ-сув павильонларининг сотувчилари Стрелкова ва Кручинина совет савдоси қоидаларини бузганликлари учун ишдан олиб ташланганлар.

Октябрь райпишчеторгининг директори Қодиров, Киров райпишчеторгининг директори Ҳасанов ва «Ташлимводторг» директори Эрматов ўртоқларга нисбатан эса юқорида номлари айтилган ходимларни дарҳол ишдан бўшатиш ҳақидаги шаҳар ижроия комитетининг 4 июлдаги қарорини ўз вақтида бажармаганликлари учун маъмурий чора кўрилди.

ТЕРИМ СУРЪАТИНИ ЯНАДА КУЧАЙТИРАЙЛИК!

Область колхозларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1960 йил 21 октябргача бўлган МАЪЛУМОТ

Колхозлар номи	Мавсум бошидан процент ҳисобида: мажбурият	план	Колхоз раиси	Партия ташкилотининг секретари	Қайси райондан
1. «Политотдел»	91,94	156,30	Хван Ман-Гим	Ким Сан-Фир	Юқори Чирчиқ
2. «Ленинизм»	90,57	108,68	Т. Тожибоев	Ш. Йўлдошев	Юқори Чирчиқ
3. Сталин номли	87,00	100,05	И. Талоббоев	З. Ёқубов	Юқори Чирчиқ
4. Охунбобоев номли	77,63	94,30	М. Рўзиматов	К. Ерденов	Ўрта Чирчиқ
5. «Қизил октябрь»	71,90	79,35	Ж. Очилов	Н. Исмоилов	Чиноз
6. «XXI партсъезд»	69,80	83,76	Ким Хван-Хо	В. Ф. Ким	Гулистон
7. «Правда»	69,20	123,92	И. А. Цой	Когай Дюн-Фир	Юқори Чирчиқ
8. Димитров номли	67,13	119,50	Шин Ден-Дик	Ли Чер-Су	Қуйи Чирчиқ
9. Свердлов номли	63,81	117,05	Д. А. Ким	Т. В. Эм	Юқори Чирчиқ
10. «XX партсъезд»	62,45	76,15	Ҳ. Холбеков	А. Исахонов	Ўрта Чирчиқ
11. Калинин номли	62,30	84,37	А. Турғунов	Ш. Абдукаримов	Пискент
12. «Полярная звезда»	62,16	79,70	Ким Пен-Хва	Ан Ир-Чен	Ўрта Чирчиқ
13. «Северний маяк»	61,12	67,91	С. Г. Цой	П. А. Цой	Ўрта Чирчиқ
14. «XXI партсъезд»	60,68	61,13	Ю. Мираҳмедов	Ҳ. Эргашев	Чиноз
15. «Красний октябрь»	60,62	64,66	Я. Пискорский	У. Жабборов	Сирдарё
16. Сталин номли	60,50	68,69	А. Ортиқов	Ф. Мадалиев	Янгийўл
17. «Ленин йўли»	60,06	64,10	Э. Усмонов	И. Қурбонов	Ўрта Чирчиқ
18. «III Интернационал»	59,71	74,63	Н. Нишонбоев	Қ. Ўразаев	Юқори Чирчиқ
19. Калинин номли	59,68	77,83	Эм Ен-Ман	Т. Назиров	Ўрта Чирчиқ
20. Энгельс номли	58,70	67,73	А. Кўсаев	Т. Мусабеков	Ўрта Чирчиқ
21. Сталин номли	57,23	60,33	Қ. Синдаров	А. Тожибоев	Сирдарё
22. Мичурин номли	56,96	78,32	Т. Каримов	П. Жабборов	Бўка
23. Киров номли	55,61	58,33	Ғ. Далибоев	А. Юсупов	Чиноз
24. Свердлов номли	55,48	62,18	М. Саибобоев	А. Рустамов	Сирдарё
25. К. Маркс номли	55,38	60,35	С. А. Ян	Р. Бобомуродов	Оққўрғон
26. Жданов номли	55,21	64,96	Кан Ун-Дюн	А. Рихсибоев	Янгийўл
27. «Победа»	55,20	63,40	Қ. Синдаров	Ш. Ойнабеков	Сирдарё
28. «Октябрь 40 йиллиги»	55,07	62,77	Р. Ризқулов	Э. Ўролов	Оққўрғон
29. К. Маркс номли	54,68	64,71	У. Пардаев	Қ. Шамшиев	Гулистон
30. Ленин номли	54,10	60,11	Ж. Мўминов	Х. Саидкаримов	Янгийўл
31. К. Маркс номли	54,08	58,82	Қ. Султонов	Ш. Жуманов	Сирдарё
32. «Ленинобод»	54,04	58,78	М. Юнусов	К. Эгамбердиев	Оққўрғон
33. «Красний восток»	53,66	65,11	А. Носиров	Шегай Чан-Юн	Гулистон
34. Куйбишев номли	53,60	58,96	С. Мадалиев	Б. Қобилов	Ўрта Чирчиқ
35. «Гулистон»	53,38	63,60	И. Ҳайдаров	Қ. Ҳайдаров	Пискент
36. «Маданият»	53,08	61,15	Р. Эгамбердиев	У. Исломов	Оржоникидзе
37. Жданов номли	52,32	70,73	А. Дўсбеков	Ҳ. Ражабов	Пискент
38. «Ўз ССР 30 йиллиги»	52,22	70,96	И. Аҳмедов	Цой Чи-Сон	Чиноз
39. Сталин номли	52,07	54,83	Ҳ. Очилов	Т. Қудратова	Чиноз
40. Ленин номли	51,69	58,41	Х. Давиров	Ш. Алматов	Чиноз
41. Ленин номли	51,61	52,62	Н. Йўлдошева	Ж. Шамсиев	Сирдарё
42. «Озод»	51,21	59,07	Б. Раҳмонова	Т. Мусабеков	Оққўрғон
43. «Правда»	51,20	54,86	Ҳ. Жумабоев	О. Ернев	Сирдарё
44. К. Маркс номли	51,06	63,83	К. Абдуллаев	М. Д. Цой	Ўрта Чирчиқ
45. Ленин номли	51,00	59,07	Цой Ен-Фир	Б. М. Ким	Ўрта Чирчиқ
46. Красин номли	50,56	70,22	Б. Жумабоев	Ж. Дусенов	Қуйи Чирчиқ
47. Хрушчев номли	50,23	61,57	Х. Абдуқулов	Х. Қосимов	Пискент
48. «Октябрь 40 йиллиги»	50.04	51,19	П. Женневский	Т. Шокиров	Чиноз
49. Калинин номли	49,96	53,04	Н. Қоржоулов	С. Тошбеков	Оққўрғон
50. Ильич номли	49,90	72,11	Ў. Жарқинбоев	Б. Ражабов	Бўка
51. Куйбишев номли	49,60	55,71	С. Раҳмонов	Ж. Сайдаев	Оққўрғон
52. Ленин номли	49,48	52,80	Р. Эгамбердиев	О. Толипов	Оққўрғон
53. «Ленин йўли»	49,31	60,60	М. Иброҳимов	Т. Шодибеков	Бўка
54. Ворошилов номли	49,19	53,02	С. Бўриев	А. Туратов	Оққўрғон
55. Киров номли	49,16	54,18	Ж. Сафаров	Р. Қолжонов	Янгийўл
56. «Коммунизм»	49,08	57,16	Т. Латипов	О. Қурбонов	Янгиер
57. Т. Шевченко номли	48,87	53,38	Ж. Маманов	И. Ашеров	Сирдарё
58. М. Горький номли	48,47	50,57	Ш Раҳимов	З. Мирзаев	Сирдарё
59. М. Горький номли	47,98	60,06	М. Муҳамедов	Қ. Раҳмонов	Ўрта Чирчиқ
60. «1 Май»	46,29	47,48	Б. Маманов	М. Муродов	Сирдарё
61. Охунбобоев номли	45,50	59,05	И. Хожиматов	М. Мусурмонов	Бўка
62. Жамбул номли	45,02	70,55	Ҳ. Шукуров	З. Сайдимов	Бўка
63. Сталин номли	44,51	47,80	Т. Мирзаев	А. Шигапов	Оққўрғон
64. «XIX партсъезд»	44,36	52,55	А. Душабоев	М. Салимбоев	Бўка
65. Оржоникидзе номли	44,10	61,80	В. Н. Пак	М. Раҳимов	Ўрта Чирчиқ
66. «Сталинград»	44,04	49,90	М. Мерганов	М. Аҳмедов	Оржоникидзе
67. Сталин номли	43,96	54,95	К. П. Власов	М. Каримов	Ўрта Чирчиқ
68. «XIX партсъезд»	43,85	52,12	Ю. Файзиев	Қ. Олимов	Янгийўл
69. Тельман номли	43,66	69,66	Х. Эгамқулов	М. Рустамов	Пискент
70. Ленин номли	43,54	55,10	С. Назаров	Р. Орифжонов	Гулистон
71. «XX партсъезд»	43,50	54,03	М. Ҳайитбоев	Ҳ. Абдукаримов	Бўка
72. «Қизил Ўзбекистон»	43,20	61,26	А. Матқобулов	Ҳ. Элбўсинов	Оржоникидзе
73. Навоий номли	43,09	48,13	Т. Рустамов	Т. Болтаев	Чиноз
74. Куйбишев номли	42,28	62,23	Т. Ғуломов	Д. Бердибеков	Сирдарё
75. К. Маркс номли	41,23	46,67	А. Султонов	Т. Азимбоева	Янгийўл
76. Свердлов номли	41,17	46,70	У. Мусаев	Р. Усмонов	Янгийўл
77. «Красная заря»	41,07	50,54	А. Турдиев	Х. Тўрақулов	Гулистон
78. Свердлов номли	40,66	56,93	Х. Латипов	А. Саломов	Ўрта Чирчиқ
79. «Ленинизм»	40,38	53,82	Ж. Исоқов	А. Азизов	Бўка
80. Энгельс номли	40,31	58,35	А. Холжигитов	А. Ниёзов	Пискент
81. Сталин номли	40,31	53,17	М. Т. Литвинов	Р. Ўрозов	Пискент
82. «Москва»	40,31	42,76	М. Мирзаев	Б. Пирматов	Гулистон
83. Ленин номли	40,08	51,70	Б. Умаров	Ғ. Неъматов	Бўка
84. Охунбобоев номли	39,85	41,00	Убайдуллахўжаев	И. Бойназаров	Сирдаре
85. «Ўзбекистон»	39,43	41,20	М. Алимуҳамедов	С. Давидов	Сирдарё
86. Жамбул номли	38,50	54,22	А. Жўрабоев	М. Тожиев	Юқори Чирчиқ
87. Вильямс номли	38,06	57,54	Ғ. Азаматов	Ж. Зуфаров	Бўка
88. Ворошилов номли	37,84	51,00	Н. Толипов	А. Абдумўминов	Пискент
89. Крупская номли	37,62	50,90	Ҳ. Турсунқулов	С. Шомуродов	Гулистон
90. «Ленинобод»	37,12	61,61	Р. Додажонов	Т. Шарипов	Бўка
91. К. Маркс номли	36,90	53,47	А. Чўлибоев	М. Ҳайитов	Бўка
92. Хрушчев номли	35,85	45,50	Х. Турсунқулов	А. Одилов	Янгийўл
93. «Октябрь»	35,76	38,66	А. Д. Брухтий	С. Файзиев	Гулистон
94. К. Маркс номли	35,17	37,06	Ю. Хожибеков	С. Усмонов	Янгиер
95. «XXI партъезд»	34,46	38,72	Ж. Тўйчиев	Т. Азимов	Янгийўл
96. «Коммуна»	34,15	38,83	Б Низомов	С. Қосимов	Гулистон
97. Ленин номли	34,02	48,70	А. Қодиров	А. Мўминов	Бекобод
98. Ильич номли	33,99	35,90	А. Митанов,	М. Абдунамов.	Сирдарё
99. «Коммунизм»	33,97	38,22	М. Исматов	Р. Эшонхўжаев	Янгийўл
100. «Коммунизм»	33,71	40,78	А. Мираҳмедов	А. Абдумаликов	Чиноз
101. Энгельс номли	32,94	41,47	Е. Шамсиев	К. Бўронбоев	Чиноз
102. «Коммунизм»	32,49	42,05	Б. Умаров	Н. Усмонов	Бўка
103. Навоий номли	32,10	46,03	А. Қодиров	Т. Абдуллаев	Бекобод
104. «Октябрь 40 йиллиги»	31,10	45,96	Х. Ҳайдаров	Ҳ. Сотқулов	Бўка
105. Киров номли	30,60	34,98	Н. Ғиёсов	Ф. Абдуазимов	Оржоникидзе
106. Хрушчев номли	30,50	43,96	Ф. Мухсимов	С. Акбаров	Оржоникидзе
107. «Ленинский путь»	30,10	33,45	М Қиличов	В. В. Ни	Гулистон
108. «Ленинград»	28,97	33,71	Т. Йўлдошев	М. Усмонов	Гулистон
109. «Победа»	28,38	42,57	Р. Абдураимов	А. Хожимирзаев	Бекобод
110. Дзержинский номли	27,11	37,71	А. Шукуралиев	Н. Йўлдошев	Бекобод
111. Сталин номли	27,04	33,14	Р. Муҳамедов	И. Алибоев	Гулистон
112. «Ленинизм»	26,14	29,28	И. Тешабоев	П. Жабоқов	Гулистон
113. «Гигант»	19,51	22,48	М. Бобоев	С. Нишонбоев	Сирдарё

Область совхозларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1960 йил 21 октябргача бўлган МАЪЛУМОТ

Совхозлар номи	Мавсум бошидан процент ҳисобида: мажбурият	план	Совхоз директори	Партия ташкилоти секретари	Ишчилар комитетининг раиси
1. «ЎзССР беш йиллиги»	57,55	64,90	И. Иброҳимов	А. И. Ланговой	М. Мусуков
2. «Малик»	53,18	63,82	С. А. Бочкарев	А. Мейербеков	А. Е. Волина
3. «Бўка»	52,90	66,12	А. Исмоилов	М. Акимбоев	П. Бекбергенов
4. «Пискент»	50,87	57,60	А. В. Киселев	М. Қосимов	А. Хайруллин
5 «Оққўрғон»	46,39	51,20	Ж. Акромов	Р. Бердиев	Л. Г. Бобин
6. 1-«Боёвут»	44,22	48,77	Қ. Рашидов	Т. Хўжаев	Ё. Ҳолиқов
7. Киров номли	44,05	50,80	А. Турсунбоев	Х. Холматов	А. В. Тен
8. «Гулистон»	44,01	72,56	М. Ғ. Ганиев	Р. Шимаков	О. Эсонов
9. 1-«Далварзин»	42,97	48,01	А. Мирдадаев	Х. Юсупов	У. Усмонов
10. «Социализм»	42,94	54,03	Қ. Пўлатов	А. Н. Шахматов	Т. Тожибоев
11. «Мирзачўл»	40,64	51,18	А. Вегимқулов	И. Собиров	М. Агайдаров
12. «Фарҳод»	39,65	40,53	Қ. Ботиров	Т. Сувонқулов	Ш. Мавлонов
13. 3-«Боёвут»	37,42	40,61	М. Иноятов	А. Музаффаров	С. Саъдуллаев
14. «Чаноқ»	35,72	46,78	Н. А. Игнатенко	О. Нуралиев	В. Тўқмирзаев
15. 2-«Далварзин»	34,24	43,27	Н. Бойметов	И. П. Ким	Х. Наширов
16. 2-«Боёвут»	31,90	33,76	У. Ю. Юсупов	А. Мустанов	А. Е. Жданов
17. «Дружба»	30,09	31,52	Ғ. Шукуров	Ў. Муродов	А. Ўрмонов

Оққўрғон районидаги С. А. Ян раислик қила[...] Карл Маркс номли колхозда[...]та пахта териш машинаси б[...]ним ишлаб, хирмонга кун[...] кунга барака киритмоқда. Ўр[...] Исмат Беркинбоев колхоз ме[...]ник-ҳайдовчилари орасида э[...] моҳири. У, мавсумда 210 тон[...] «оқ олтин» теришга аҳд қилган. Ўртоқ Беркинбоев шу кеча-кундузда 4,5 — 5 тоннадан пахта термоқда. Суратда: (чапда) машина терими пайти. (Ўнгда) илғор механик-ҳайдовчи И. Беркинбоев рулда.

А. Абальян фотоси.

ОЙИМ ҚИЗЛАР

Қишлоқда дув-дув гап.

— Манзура муштаккина боши билан ўн уч тонна пахта терибди.

Бу хабарни эшитган кампирлар эса: «қизи тушмагурни ёмон кўздан асрасин» дейишди. Кўпчилик-да, ақли бовар қилмаганлар ҳам бўлди.

— Бир ўзи қўл билан ўн уч тонна-я!

— Омад боқса ҳеч гап эмас.

Ҳар қалай бу гапнинг таги бор бўлиб чиқди. Шу маҳалгача биров билиб, биров билмаган бу қизнинг тез кунда номи чиқиб, оғизга тушиб қолди.

Ўн уч тонна пахта терибди, деган овозани эшитганда биз Манзура ҳийла дуркун, жуссадор, ҳамиша шошиб-пишиб иш қиладиган, гапга бийрон, шаддот бир қиз деб ўйлаган эдик. Йўқ, тахминимиз тўғри чиқмади. Қорачадан келган, жуссаси ушоқ, лекин зуваласи пишиқ, истараси иссиқ, тортинчоқ бу қиз ҳатто фотограф суратга олаётганида ҳам уялинқираб рўпарасига чала-ярим қараб турди. У мавсумда 25 тонна пахта теришга аҳд қилган экан.

Манзурани катта йўл ёқасидаги карталардан бирида учратдик. У икки қўллаб пахта терар, ён-теваракда нима бўлаётгани билан иши йўқдай эгатлар орқали илгарилаб боришда давом этар, эпчил қўллари тегиб ўтган чаноқлар мағзи чақиб олинган писта пўчоқ каби ҳувиллаб қоларди. Бир-биридан унчалик узоқда бўлмаган қўшни эгатларда ҳам ўн чоқли қиз пахта теряпти. Улар ҳар замон ён-верига бир қиё боқиб қўяр ва худди биров орқасидан қувиб келаётгандай яна эгат оралаб кетарди.

— Буларнинг ҳаммаси кўпминг-килограммчилар,— деди бригада бошлиғи Абдинаби Ўсаров қизларга ишора қилиб,— бири-биридан қолишгуси йўқ, вақтни қизғанишади, қизи бор бўлгурлар.

Бригада бошлиғи бу гапларни меҳрибонлик ва алоҳида фахрланиш туйғулари билан айтди. Шу тобда қаёқдандир «Москвич» пайдо бўлиб қолди. У бригада ерини кўндалангига кесиб ўтган арава йўлига бурилди-да, рўпарамизга келиб тўхтади. Ҳамма ўша томонга қаради.

— Раис бўлса керак,— деди бригадир,— бешинчи бригададан келяпти.

Раис Рисқулов машинадан тушиб, эгат орқали одамлар тўпига қараб юрди. Келаётиб уч-тўрт жойда энгашди. У теримчи қизларнинг бири олдида тўхтади-да, икки қўлининг ҳовучидаги пахтани унинг этагига ташлади. Раиснинг кўзлари қизаринқираган, афтидан уйқудан қолганлиги сезилиб турарди.

— Ҳорманглар!— деди раис қизларнинг ҳаммаси эшитсин учун атайин овозини одатдагидан баландроқ кўтариб.

— Ҳали ҳориганимизча йўқ.

— Ҳоридик дейидиган вақт эмас.

— План тўлганда ҳориганимиз билинмаса, ҳозирча терганимиз ғанимат.

— План тўлганда эмиш, мажбуриятни бажарганимизда десаям гўрга эди.

— Мажбурият ҳам тўларку-я, ҳамма ҳосилни йиғиштириб олганимизда дегин.

Бу энг кейинги жавоб қайтарган қиз Манзура эди.

— Бўлди-бўлди,— деди раис азбаройи завқланиб кетганидан,— бунақасини билганимизда қўшимча машина сўрамасак ҳам бўлар экан,—ҳазил-мутоиба қўшиб қўйди.

— Нега машина сўрамас экансиз?—ҳазиллигини пайқабми-пайқамайми деди Насиба исмли қиз,— ҳар қанча бўлса ҳам камлик қилади. Шунча пахтани қўлда териб бўлармишми. Тағин маңа бу қизлар ҳаммамиз бир бўлиб, келаси йил пахтани машинада терамиз, деб тил бириктириб қўйганмиз.

— Ундай бўлса майлику-я, мен шунчалик нима деркинсизлар, деб синамоқчи бўлдим, холос. Яна раисимиз машинага қарши экан деб юрманглар.

Бу гапдан кейин бирдан шодиёна кулги кўтарилди. Қизларнинг оғзи гапда бўлгани билан қўллари пахта териш билан банд эди. Манзура билан Шаҳодат бирин-кетин бориб, пахтага тўлган этакларини эгат бошида турган қанорга тўкишди-да, яна боягидай эпчил ҳаракат қила кетишди.

Раис колхозда кўпминг килограммчилар ҳаракатига қўшилиб, кунига 250—300 килограммдан пахта тераётган Турсун Давлатова, Ибодат Ўролова, Насиба Марҳабоева ва Шаҳодат Арслонова каби анчагина қизлар борлигини айтди.

Чап томондаги қўшни карталардан бирида ҳаворанг «ХВС-1,2» пахта теряпти. Механик-ҳайдовчи Икром Ҳоликов машинасини енгил юргизиб, эгат оралаб келарди. У бир марта бориб келишдаёқ тўлган бункерни хирмонга бўшатди-да, агрегатини буриб, яна изига қайтди.

— Янги машинада биринчи йил ишлаши,— деди бригада бошлиғи Ўсаров,— кунига 5,5—6 тоннадан теряпти. 200 тонна мажбурият олган.

— Шу кунгача тергани-чи?— қизиқсиниб сўрадик.

— Бугун 80 тоннадан ошса керак.

Кеч кириб қолган. Салқин шамол эсиб турибди. У пахтазор денгизида равон сузиб бораётган машинанинг гуриллаган овозини узоқ-узоқларга олиб кетарди.

А. ШЕРМУҲАМЕДОВ,
Оққўрғон районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози.

Шеърим, қани тез отлан!

Шеърим, юр қани, тез отла[...]
Иш столни пахтазорга
Кўчирамиз, куч берамиз —
Колхозчи пахтакорга.
Йил бўйи кучни тўкдик
Қора ерла хўб олишиб,
Чўл-саҳронинг бағрин сў[...]
Қуриқзорлар очишиб
Кўп марварид терлар тў[...]
Куч мева ҳосилимиз
Дала бўйлаб пишди сочи[...]
Шир этиб ёмғир тушса,
Ер-осмоннинг томи очиқ.
Отга қамчи берайлик тез[...]
Шеърим сен ҳам терим[...]
Машинадек ишга туш, т[...]
Қаҳрамон колхозчига
Пўлат қанот бўлиб бер[...]
Турсуной машинаси
Каби чаққон ҳўплаб те[...]
Колхозчи пахтакорга
«Оқ олтин»ни тўплаб бер[...]
Биласанку, эй шеърим,
Сенинг илҳом манбаинг,
Ҳароратинг, қудратинг,
Жонингу юрак-бағринг —
«Оқ олтин», колхоз даланг.
Оқла элинг хизматин,
Ишчи-деҳқон ота-онанг,
Бажо келтир ҳурматин.
Шеърим, юр қани, тез отлан,
Иш столни пахтазорга
Кўчирамиз, куч берамиз.
Шеър ёзамиз ҳам терамиз.

Қуддус МУҲАММАДИЙ.

Республикамиз областларида пахта тайёрлаш қандай бораяпти

21 октябргача Хоразм области бир кунда 2,23 процент, мавсум бошидан бери 69,77 процент, Андижон области бир кунда 1,80, мавсум бошидан бери 67,88 процент, Сурхондарё области бир кунда 1,38, мавсум бошидан бери 62,65 процент, Фарғона области бир кунда 1,27, мавсум бошидан бери 60,11 процент, Қорақалпоғистон АССР бир кунда 1,48, мавсум бошидан бери 57,28 процент, Тошкент области бир кунда 1,52, мавсум бошидан бери 54,22 процент, Бухоро области бир кунда 0,80, мавсум бошидан бери 53,03 процент, Самарқанд области бир кунда 1,78, мавсум бошидан бери 49,16 процент пахта тайёрладилар.

Пахта ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ

(21 октябргача бўлган маълумот).

Районлар номи	Бир кунда процент ҳисобида: Мажбурият	План	Мавсум бошидан процент ҳисобида: Мажбурият	План	Машина терими, мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида: Бир кунда	Мавсум бошидан
Юқори Чирчиқ	1,31	1,61	84,48	103,61	5,86	90,80
Қуйи Чирчиқ	1,59	1,83	59,91	68,92	2,10	59,33
Ўрта Чирчиқ	1,29	1,42	58,43	64,14	1,48	31,29
Чиноз	1,52	1,62	55,78	59,53	1,10	26,56
Бўка	1,84	2,01	54,37	59,46	2,95	46,96
Пискент	1,70	1,89	54,03	60,03	3,63	41,04
Сирдарё	1,29	1,38	49,25	52,69	0,97	39,16
Оққўрғон	1,38	1,52	49,21	53,97	1,35	36,49
Янгийўл	1,33	1,51	44,56	50,54	1,90	30,77
Оржоникидзе	1,51	1,77	44,22	51,62	0,80	23,44
Гулистон	1,26	1,45	42,78	49,09	1,13	26,26
Янгиер шаҳри	1,21	1,31	39,67	43,08	1,73	33,11
Бекобод	1,20	1,39	38,53	44,62	1,21	27,14
Область бўйича:	1,38	1,52	49,34	54,22	1,62	34,47

Дала қаҳрамонлари

(ХАТЛАРГА ОБЗОР)

<>

Ҳозирги кунда ҳамманинг фикри-зикри даладаги ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай йиғиб-териб олишга қаратилган. Колхоз-совхозларда пахта йиғим-териминиг суръати тобора ошиб бораётганлиги ҳақида редакциямизга кўплаб хат ва хабарлар келиб турибди.

— 1-«Боёвут» совхозининг 2-бўлимидаги С. Азимов бошчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадасида иш қизғин тус олган, — деб ёзади янгиерлик **П. Умурзоқов**. — Ёш комсомоллардан Ў. Эшонқулов, Б. Жумабоева каби чевар теримчилар ҳар куни 180—200 килограммдан «оқ олтин» термоқдалар. Буларнинг ҳар бири мавсумда 15—20 тоннадан пахта териб бериш мажбуриятини олган.

Шунингдек газетхонлардан **Юсупов, Н. Раҳимжоновлар**нинг хабар беришига қараганда, райондаги «Коммунизм» колхози аъзолари бир кунда йиллик планнинг 3—4 проценти миқдорида пахта тайёрлаб, юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Ғанимат кунларни қўлдан бой бермай, тобора кўп пахта тераётган фидокорлар ҳаммани қувонтиради. Сирдарёдан хабар ёзган мухбирлар **А. Кўчаров, М. Тешабоевалар** қуйидагиларни хабар қиладилар.

«Малик» совхози ҳамда Куйбишев номли колхоз аъзолари пахтадан айниқса мўл ҳосил етиштирганлар. Куйбишев номли колхознинг А. Тўйчиев бошчилик қилаётган 7-бригада аъзолари 120 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил топшириш юзасидан мажбурият олганлар. Ҳозир улар маррага яқинлашиб қолдилар. Механик-ҳайдовчилардан З. Отабеков «ХВС-1,2» маркали машинада ҳозиргача 40 тонна пахта терди.

Шонли улуғ Октябрнинг 43 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун курашаётган чинозлик пахтакорлар ҳам суръатга-суръат қўшмоқдалар. Пахта йиғим-терими жадал суръат билан бораяпти. Бу ҳақда **А. Қурбонов, Ш. Шералиев, У. Каримов, А. Каримов, Х. Убайдуллаев, М. Жониқулов** ўртоқлардан хабар олинди. Улар Сталин номли, Киров номли ва бошқа колхозлардан хабар қиладилар. «XXI партсъезд» колхозининг турсунойчилари Насиба Абдуллаева, Насиба Султонбековалар «ХВС-1,2» маркали машинада ҳар куни 3 — 3,5 тоннадан пахта термоқдалар. Ҳозиргача уларнинг ҳар бири терган пахта 40—45 тоннадан ошади. Янгийўллик **М. Устабобоев**, бўкалик **М. Маматов, М. Муҳамедов**, ўрта чирчиқлик **Пўлат Тожиев** ўртоқларнинг областимиздаги пахта йиғим-теримига бағишланган хабарларида ҳам колхозчилар, механик-ҳайдовчиларнинг ютуқлари ҳикоя қилинади.

«Оқ олтин» тақдири ҳал қилинаётган шундай бир вақтда хотиржамлик, беғамликка йўл қўяётган хўжаликлар ҳам йўқ эмас. Масалан, пенсионер **Эрназар Рўзибоевнинг** Гулистондан хабар беришича, райondаги «Москва» колхозида аҳвол бирмунча ачинарли. Колхознинг кўп бригадаларида иссиқ овқат қилинмайди, колхозчиларга қоп-қанорлар етишмайди, маданий дам олиш пайтларида газета ва журналлар ўқиб берилмайди. Буларнинг ҳаммаси йиғим-терим суръатининг пасайиб кетишига сабаб бўлмоқда.

Областимиз пахтакорлари! Бутун куч ва терим машиналарини йиғим-теримга тўла сафарбар этиб, умумий юксалишга эришайлик!

СОВЕТ ВА АМЕРИКА ЖАМОАТ АРБОБЛАРИНИНГ БУЛАЖАК УЧРАШУВИГА ДОИР

СССР Олий Советининг депутати, СССР Олий Совети Иттифоқ Совети Ташқи ишлар комиссиясининг аъзоси академик А. Е. Корнейчук бошчилигидаги совет делегацияси совет ва америка жамоат арбобларининг учрашувида қатнашмоқ учун Москвадан АҚШга жўнаб кетди.

Совет ва Америка жамоат арбобларининг учрашуви 29 октябрдан 4 ноябргача АҚШда ўтказилади. Бу учрашув оқилона ядро сиёсати учун Америка комитетининг раиси, таниқли публицист, «Сэтерди ревью» [illegible]урналининг редактори Норман Ка[illegible]нинг ташаббуси билан ўтказил[illegible]. Учрашувнинг мақсади — [illegible]тув яшаш, қуролсизланиш, [illegible] ҳамкорлик ҳамда СССР ва [illegible]алқлари ўртасидаги дўстлик [illegible]атларини мустаҳкамлаш про[illegible]ини муҳокама қилишдир.

[illegible] делегацияси составида А. Е. [illegible]дан ташқари қуйидагилар [illegible] СССР Олий Советининг де[illegible] кимё фанлари доктори З. В. [illegible]ева, РСФСР Олий Совети [illegible]епутати, ёзувчи Б. Н. Поле[illegible] [illegible]ССР фанлар академияси пре[illegible]нинг аъзоси, биохимик, ака[illegible] [illegible] М. Сисакян, СССР фанлар [illegible] и давлат ва ҳуқуқ инсти[illegible] [illegible]ректорининг ўринбосари, [illegible] фанлар доктори, профессор [illegible]Ихиквадзе, СССР Кинематог[illegible] ходимлари союзи ташкилот [illegible]ети раисининг ўринбосари [illegible] Юткевич, рентген-радиология институтининг директори, медицина фанлари доктори, профессор И. Г. [illegible]агунова, композитор, Москва Композиторлари союзи правлениесининг [illegible]аиси В. И. Мурадели, иқтисод фанлари доктори, профессор М. И. Рубинштейн, евангелист христиан-баптистлар Бутуниттифоқ кенгашининг бош секретари А. В. Карев, ЮНРРА бош директорининг собиқ ўринбосари, экономист М. А. Буринский.

Учрашувнинг совет қатнашчилари делегацияси раҳбари **А. Е. Корнейчук** АҚШга жўнаб кетиши олдидан ТАСС мухбири билан қилинган суҳ[illegible] бундай деди:

[illegible] Биз Казинс жаноблари ва [illegible] коллегаларининг Америка жа[illegible]чилиги вакиллари билан АҚШда [illegible]иш ҳақидаги таклифини зўр [illegible]дчилик билан кутиб олдик. [illegible]а шу биринчи учрашувга [illegible]аҳамият бермоқдамиз. Бу уч[illegible] бизнинг умид қилишимизча, [illegible]дунёда тинчликни мустаҳ[illegible] манфаатлари йўлида Совет [illegible] билан АҚШ ўртасидаги [illegible]ларни яхшилаш ишига [illegible]исса бўлиб қўшилади.

[illegible]инг нарёгига жўнаб кетиш [illegible]да АҚШда ўтказиладиган [illegible]шувнинг бир группа совет қатнашчиларининг топширувига мувофиқ ва шахсан ўз номимдан бутун халқимиз Америка халқига энг самимий ва яхши ҳис-туйғулар билан қараётганлигини ва унинг билан дўст бўлиб тинчликда яшашни хоҳлаётганлигини изҳор қилишни исар эдим. (ТАСС).

Профессор Исҳоқ Мусабоевни унинг ҳамкасблари ва шогирдлари юбилей муносабати билан қизғин табрикламоқдалар. Суратда: (ўнгда) ўртоқ И. Мусабоев ҳамкасблари орасида.

В. Салов фотоси.

Шарафли касб йўлида 25 йил

Врач-олим Исҳоқ Мусабоев туғилганига 50 йил тўлган кунда унинг меҳнат фаолияти бошланганига роппа-роса чорак аср бўлди.

Ўртоқ Мусабоев шарафли меҳнат йўлини босиб ўтди. Бу давр Исҳоқ ака учун чинакам изланиш, ижодий муваффақият ва камолот чўққиси сари интилиш йиллари бўлди.

Бўлажак олим дастлаб Фарғонадаги медицина билим юртида таълим олди. Медицинага бўлган қизиқиш ва врач бўлиб етишиш истаги уни Самарқанд медицина институти томон етаклади. Студентлик йилларидаёқ унинг қалбида жўш урган орзу бирин-кетин амалга ошабошлади. Самарқанддаги шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимида, кейинчалик Самарқанд район соғлиқни сақлаш бўлимида ходим бўлиб ишлаши ўртоқ Мусабоевнинг мустақил меҳнат фаолиятини бошлаши учун пухта замин ҳозирлади. Айни вақтда институтни муваффақиятли тугаллади.

Мана, бугун 25 йилдирки, Исҳоқ ака севган касби йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилиб келмоқда. Орттирилган бой тажрибалар, илмий кузатишлар ижобий самаралар бера бошлади. Тиф-паратифоз касалликларининг келиб чиқиши ва уларнинг олдини олиш бўйича олиб борган илмий тадқиқотлари учун унга медицина фанлари кандидати деган илмий даража берилди. Орадан 8—9 йил ўтар-ўтмас И. Мусабоев «Тиф-паратифоз касалликлари вақтида жигарнинг функционал паталогияси» деган темада докторлик диссертациясини ёқлайди. Олимнинг бу илмий иши медицина фанига қўшилган муҳим ҳисса бўлди.

Ҳозирги кунда Тошкентдаги Врачлар малакасини ошириш илмий-текшириш институтида юқимли касалликлар кафедрасининг мудири бўлиб ишлаб келаётган ўртоқ И. Қ. Мусабоев медицина фани олдида турган энг муҳим проблемаларни ҳал қилишда актив иштирок этмоқда.

Унинг ўтган давр ичида 70 га яқин илмий иши матбуотда босилиб чиқди. Ўлка паталогиясига бағишланган темалардаги монографиялари алоҳида китоб ҳолида нашр қилинди. Шунингдек, «Гепатит эпидемияси», «Яхши маълум бўлмаган юқимли касалликлар» каби илмий ишлари медик олимларнинг эътиборини ўзига жалб қилди.

Ёш мутахассисларни тайёрлашда ҳам ўртоқ Мусабоев самарали ишлаяпти. У ўнга яқин ёш олимнинг кандидатлик диссертациясига илмий раҳбарлик қилди. Унинг таҳрири остида жуда кўп илмий иш нашр этилди. Эндиликда унинг қўли остида таълим олган кишилар Ватанимизнинг турли бурчакларида аҳоли сиҳат-саломатлиги йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар.

Олим ўзининг кўп йиллик самарали меҳнатлари учун орден ва медаллар билан мукофотланди. Республикада хизмат кўрсатган врач, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган фан арбоби деган юксак унвонларга сазовор бўлди.

Шу кунларда юбиляр номига кўплаб хат ва телеграммалар олинаётир. Унинг қўлида шифо топиб соғайиб кетган беморлар, ёш олимлар ва студентлар томонидан ёзилаётган бу қутловлар профессор Исҳоқ Қурбонович Мусабоев кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшмоқда.

З. ОРИПОВ.

Шахмат бўйича СССР команда биринчилиги

«Пахтакор» спорт жамиятининг шахмат базасида ўтаётган СССР команда биринчилиги мусобақасида қардош республикаларнинг энг яхши шахматчилари қатнашмоқдалар. Булар орасида халқаро гроссмейстер, халқаро мастер ва 11 спорт мастери бор.

Биринчи турда Ўзбекистон шахматчилари 5,5:4,5 ҳисоби билан Қозоғистон командаси устидан ғалаба қозондилар. Бунда спорт мастери Муҳитдинов қозоғистонлик Каталимовни, спорт мастери Грушевский мастер Уфимцевни (Қозоғистон) ютди.

Иккинчи турда республикамиз шахмат командаси Литванинг кучли шахматчилари билан учрашди. Бунда 6,5:3,5 ҳисоби билан литвaликлар ғалаба қозонди. Мусобақада Грушевский халқаро гроссмейстер Холмов (Литва) билан бўлган ўйинни, Муҳитдинов эса халқаро мастер Микенас (Литва) билан бўлган ўйинни дуранг қилиб, яхши натижага эришдилар. Мастерликка кандидат Хасидовский литвалик спорт мастери Остраускасни ютди.

Учинчи турда Ўзбекистон шахматчилари Тожикистон командаси билан учрашдилар. Ҳисоб 3:3 бўлганда матч кечиктирилди. Халқаро гроссмейстер Холмов (Литва) спорт мастери Мнауканян (Арманистон)ни, Нурмамедов (Туркманистон) Устинов (Қирғизистон)ни ютдилар.

Уч турдан сўнг Литва шахматчилари 25 имкониятдан 19,5 очко тўплаб олдинда бормоқдалар.

И. БИРБРАГЕР,
шахмат композицияси бўйича спорт мастери

Телевизор экранида

22 ОКТЯБРДА

18.30. «Костер» телевизион журнали
19.10. Сўнгги ахборот.
19.30. Бадиий фильм — «Содиқ дўстлар».
21.00. Пахтакорлар учун эшиттириш ва концерт.

БМТ Бош Ассамблеясининг XV сессияси

Сиёсий комитетда

НЬЮ-ЙОРК, 19 октябрь. (ТАСС). Бугун эрта билан БМТ Бош Ассамблеясининг Сиёсий комитети кун тартибидаги биринчи моддани — Совет ҳукуматининг ташаббуси билан қўйилган қуролсизланиш тўғрисидаги масалани муҳокама қилишга киришди.

СССР вакили В. А. Зорин биринчи бўлиб сўз олди.

В. А. Зорин айтдики, Совет Иттифоқининг ёппасига ва батамом қуролсизланиш ҳақидаги масалани Ассамблеянинг ялпи мажлисларида қараб чиқиш ҳақидаги таклифига қарамай, бу масала Биринчи комитетга топширилди. Шу сабабли Биринчи комитет Бош Ассамблея XIV сессиясининг ёппасига ва батамом қуролсизланиш ҳақидаги резолюциясига мувофиқ, ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги шартноманинг асосий принципларини ишлаб чиқишга дарҳол киришуви лозим.

Бундан бир йил муқаддам, деб давом қилди В. А. Зорин Совет Иттифоқининг ёппасига ва батамом қуролсизланишнинг буюк программасини илгари суриб, кўрсатган ташаббусини жаҳон халқлари қанчалик қизғин маъқуллаб кутиб олганликлари ҳамманинг ёдида сақланиб қолгандир.

Аммо орадан бир йил ўтди ва халқларнинг орзу-умидлари ҳануз рўёбга чиққани йўқ. Бунинг устига, АҚШ ва унинг ҳарбий блоклардаги иттифоқчилари ёппасига ва батамом қуролсизланиш ҳақидаги резолюциянинг бажарилиши тўғрисидаги музокараларни боши берк кўчага киритиб қўйдилар, қуролсизланиш бўйича ўн давлат комитети эса (бу музокаралар шу комитетда олиб борилган эди) Ғарб давлатлари ўтказаётган зўр бериб қуролланишни ниқоблайдиган пардага айлантирилди.

Совет Иттифоқи, деб таъкидлади В. А. Зорин, ўнлар комитетининг ачинарли тажрибасига қарамай, ҳатто АҚШ вакиллари ва уларнинг иттифоқчиларининг Бош Ассамблеяда умумий музокараларда сира умидвор қилмайдиган нутқларига қарамай, қуролсизланиш масалалари юзасидан Ғарб давлатлари билан бамаслаҳат бир фикрга келиш учун яна бир марта уриниб кўришга тайёрдир.

Биз Биринчи комитетда қуролсизланиш тўғрисидаги масалани қараб чиқиш вақтида конкрет суратда нимани муҳокама қилишни таклиф этамиз? Совет делегациясининг бошлиғи Н. С. Хрушчев 23 сентябрда умумий музокараларда сўзга чиқиб, «Ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги шартноманинг асосий қоидалари»ни Бош Ассамблея муҳокамасига тақдим этди. Бу таклифда самарали халқаро контроль остида ёппасига ва батамом қуролсизланишнинг программаси баён этиб берилган.

Совет таклифи, деди В. А. Зорин, ҳамма давлатларнинг барча қуролли кучлари ва қурол-яроғларини бамаслаҳат келишиб олинган муддат ичида кетма-кет уч босқичда тўла равишда ва батамом тугатишларини ҳамда уларни тугатиш қаттиқ ва самарали халқаро контроль остида амалга оширилишини кўзда тутади. Масалани бундай ҳал этиш Бош Ассамблея XIV сессиясининг ёппасига ва батамом қуролсизланиш проблемасининг энг қисқа муддат ичида конструктив ҳал этилишига эришиш ҳақида ҳукуматларга қилган даъватига жуда мос эканлигини бирор кимса инкор қила оладими, ахир.

Сўнгра СССР вакили ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги совет планининг ҳар бир босқичи мазмунига батафсил тўхталиб ўтади.

СССР вакили айтдики, ёппасига ва батамом қуролсизланишнинг совет программаси ер юзининг ҳамма қисмларида кенг маъқулланди. Ҳиндистон бош министри Неру жаноблари, Индонезия президенти Сукарно жаноблари, Бирлашган Араб Республикасининг президенти Носир жаноблари каби атоқли давлат арбоблари совет таклифларига ижобий қараётганликларини айтдилар.

Совет Иттифоқи, деди В. А. Зорин, ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги музокараларнинг муваффақият билан тугалланиши учун ҳамма чорани кўриб келди ва кўрмоқда. Аммо агар Ғарб давлатлари бу ишни ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги шартномани ишлаб чиқишдан четга тортадиган бўлсалар, агар улар ўтмишда бир неча марта бўлганидек, — Лондондаги бешлар кичик комитетида ҳам, Женевадаги ўнлар комитетида ҳам, 1946 йилдан бошлаб бошқа ҳар хил комитетларда ҳам бўлганидек, — бизнинг бу ердаги музокараларимиздан халқларни алдаш учун фойдаланадиган бўлсалар, Совет делегацияси бу ёмон ишда қатнашмайди.

Ҳолбуки, деб давом қилди совет делегаги, Ғарб давлатларининг музокараларни четга тортишга уринаётганликларини кўрсатувчи аломатлар бор. Ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги шартноманинг асосий принципларини ўз ичига олган совет резолюцияси лойиҳаси киритилиши биланоқ Ғарб давлатлари ўзларининг икки лойиҳасини: Америка-Англия-Италия лойиҳаси ва Англия лойиҳасини киритишга шошилдилар.

Бу лойиҳаларни диққат билан қараб чиққанда уларнинг ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги шартномани ишлаб чиқишдан четга, қуролсизланиш учун реал чоралар кўрмай туриб, қурол-яроғлар устидан контроль қилишнинг техник тафсилотлари ҳақида узундан-узоқ ва бемаъни мунозаралар ботқоғига олиб бориши маълум бўлиб қолади.

Буюк Британия таклиф этган резолюция лойиҳасини олиб кўрайлик. Унда контроль ва инспекция проблемасини ўрганиш учун техник экспертлар комитетини тузиш қуролсизланиш тўғрисидаги музокаралар соҳасида кечиктириб бўлмайдиган чорадир, деб очиқдан-очиқ ёзилган. Таниш оҳанглар! Биз бу оҳангларни Буюк Британия бош министри Макмиллан жаноблари Бош Ассамблеянинг ялпи мажлисида сўзга чиққанида эшитган эдик. Биз бу оҳангларни илгари ҳам, ўн давлат комитети Женевада ишлаб турган вақтда ҳам эшитган эдик. Бу оҳанглар яна ҳам илгарироқ, Лондондаги бешлар кичик комитети ишлаганда ва ҳатто ачинарли эсдалик қолдирган Миллатлар Иттифоқи замонасида ҳам эшитилган эди.

Ғарб давлатлари, деб давом қилди В. А. Зорин, Англия таклифининг ошкора ва хунук моҳиятини қандай қилиб бўлмасин ниқоблаш кераклигини ўзлари тушунадилар. Шунинг учун ҳам Англия резолюцияси билан бир вақтда Америка-Англия-Италиянинг уч томонлама резолюцияси ҳам дунёга келди. Биринчи назар солганда бу резолюцияда ҳар хил яхши нарсалар тўғрисида гап бораётганга ўхшайди, чунки унда Бош Ассамблея XIV сессиясининг ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги резолюцияси ҳақида ҳам, бу масала юзасидан тезроқ битимга келиш зарурлиги тўғрисида ҳам гап бор. Сиёсатда унчалик тажрибаси бўлмаган киши бу резолюцияни ўқиб, ҳақиқатан ҳам, унинг авторлари қуролсизланиш соҳасида ниманидир истаётирлар, деб ўйлаши мумкин. Афтидан, авторлар, бу резолюция худди ана шундай таассурот туғдиради, деб мўлжаллаган бўлсалар керак. Аммо, деди В. А. Зорин, бизда ойни этак билан ёпиб бўлмайди, дейишади. АҚШ, Англия ва Италиянинг қўшма резолюциясида қуролсизланиш тўғрисида ҳақиқатан ҳам чиройлик гаплар кўп бўлиб, бошқа ҳеч нарса йўқдир.

АҚШ, Англия ва Италиянинг резолюциясида ялпи қирғин қуролининг ҳамма турларини элтиб қўйиш воситаларини йўқ қилиш ҳақида ҳам, шу қуролнинг ўзини йўқ қилиш ҳақида ҳам гапириладику, бу вазифалар Совет Иттифоқи таклиф қилган асосий принципларда ҳам, ёппасига ва батамом қуролсизланишнинг совет программасида ҳам илгари суриладику, дейишлари мумкин. Аммо, бирор кимса бу ердаги тубли тафовутни кўрмайман, деб жиддий суратда даъво қилиши мумкинми? Совет таклифларида ядро қуролини элтиб қўйиш воситаларининг ҳаммасини ва бу қуролнинг ўзини тугатиш ёппасига ва батамом қуролсизланишнинг биринчи ва иккинчи босқичида қаттиқ халқаро контроль остида амалга оширилиши лозим бўлган конкрет тадбирлар қилиб кўрсатилган. АҚШ, Англия ва Италиянинг резолюциясида эса бу ҳақда қачон ва қандай қилиб эришиш мумкинлиги маълум бўлмаган қандайдир бетайин туб мақсад тариқасидагина гапирилади, эҳтимолки, бу мақсадга эришишни ўйламаётгандирлар ҳам.

Бунинг устига, АҚШ, Англия ва Италиянинг резолюциясида ҳатто асосий мақсад тўғрисида — барча қуролли кучларни тарқатиб юбориш тўғрисида умуман ҳеч нима дейилмайди (уларни қисқартириш тўғрисидагина айтилади), унда давлатларнинг ҳарбий министрликлар, бош штаблар, ҳарбий ўқув юртлари ва бошқа шу хил муассасалари каби ҳарбий-ташкилий машинасини тугатиш тўғрисида, қурол-яроғлар ишлаб чиқаришни ва ҳарбий мақсадлар учун маблағ ажратишни тўхтатиш ҳақида, ҳеч нима дейилмайди. Бу резолюция авторлари ўзга территориялардаги чет эл ҳарбий базаларини тугатиш тўғрисида, худди бу масала сира мавжуд бўлмаганидек, индамай ўтишлари билан ўзларининг ҳақиқий позицияларини тамомила ошкора қилмоқдалар. Ваҳоланки, ўзга территориялардаги чет эл ҳарбий базаларини тугатиш тўғрисидаги масала ҳақиқатда мавжуддир, чунки ҳамма қитъаларда юзлаб бундай базалар жойлашган ва бу масаладан ҳеч ким бўйин товлай олмайди. Бу ерда, Бош Ассамблеяда кўпгина давлатларнинг вакиллари янги уруш тайёрлашнинг бу хавфли таянч пунктларига ва плацдармларига, халқларни қул қилиш қуролларига тезроқ хотима бериш тўғрисида халқларнинг талабларини қўллаб-қувватлаб чиқдилар.

Ғарб давлатлари томонидан Биринчи комитетда қараб чиқиш учун тақдим этилган резолюция лойиҳалари бу давлатларнинг қуролсизланиш тўғрисидаги музокараларни ҳа деб орқага суриш ва барбод қилишга, зўр бериб қуролланишни давом эттиришга ва авж олдиришга, халқаро кескинликни янада кучайтиришга қаратилган ҳамда тинчлик иши учун хатарли бўлган ўз йўлларидан қайтиш нияти йўқлигини кўрсатиб турибди. Шу сабабли шуни айтиш тўғри келадики, агар АҚШ ва унинг иттифоқчилари ўз негатив позицияларида қаттиқ турадиган бўлсалар, Биринчи комитетнинг самарали ишлаши мумкин бўлмайди, ва ўз-ўзидан маълумки, Совет Иттифоқи вақтни бу хил бекорга ўтказишда қатнашмайди. Бу ҳақда ҳеч кимда шубҳа қолмасин, ҳар қандай хаёллар, агар бирор кимсада сақланиб қолган бўлса, тарқалиб кетсин.

Совет Иттифоқи, барча тинчликсевар давлатлар ва халқлар, деди пировардида В. А. Зорин, тинчликни ва қуролсизланишни истамоқдалар. Биз бунга эришиш йўлидаги ҳаракатларимизни давом эттирмоқдамиз ва шу сабабли ўтган йил қуролсизланиш масалаларини муҳокама қилиш давомида баён этилган фойдали нарсаларнинг ҳаммасини ҳисобга олган конкрет таклифларимизни қараб чиқиш натижасида Биринчи комитет ёппасига ва батамом қуролсизланиш тўғрисидаги шартноманинг асосий принциплари ҳақида бир битимга кела олади, бундан кейинги батафсил музокаралар учун равшан ва муайян директивани ишлаб чиқа олади ҳамда бу билан шу муҳим халқаро проблеманинг тезлик билан амалда ҳал этилиши учун кенг йўл очиб беради, деб яна бир марта умид билдирамиз.

Сўнгра Покистон делегациясининг бошлиғи Бхуттога сўз берилди. У зўр бериб қуролланиш давом эттирилган тақдирда инсониятга беҳисоб фалокатлар хавфи таҳдид қилиши ҳақида гапирди, ёппасига ва батамом қуролсизланишни тезлик билан амалга ошириш ғоят зарурлигини таъкидлади. Бироқ, у Бош Ассамблея сессиясининг муҳокамасига қўйилган таклифларнинг моҳиятини қараб чиқишга ўтиб, БМТни бу асосий вазифани ҳал этишдан четга тортувчи Ғарб давлатлари таклифларини қувватлаб чиқди.

Шу билан эрталабки мажлис тамом бўлди.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

САБЗАВОТЧИ ҒАНИШЕР ДАЛАСИДА

Ёқимли куз шабадалари қанотига бошини уриб, оҳистагина силкиниб турган барра бедазор оралаб борар эдик. Қўшни пайкалдаги майса орасига яшириниб олган маст бедана бетиним пит-пилдиқ урар, олисда маккажўхори ўриб-майдалаётган комбайн овози гоҳ ел қанотида етиб келар ва гоҳ яна бошқа ёқларга оғиб, узоқ-узоқларга учар эди. Бедазордан ўтиб, картошка экилган далага қадам қўйишимиз билан қаршимизда ажиб бир манзара пайдо бўлди: олисда бепоён кумушранг дала ботаётган қуёшнинг сўнгги ёғдулари қучоғида жимирлаб турар, у дала тўшида эса ўнларча кенг ариқларда сув тўлиб айқириб оқаётганга ўхшарди.

— Анави далага сув тошиб кетибдими?— деди шеригим секингина пичирлаб.

— Қайси далага?— бизни бошлаб кетаётган йигит миййиғида кулди,— ҳозир бориб кўрасиз.

У кумушранг дала билан орамизни кесиб турган сойликка яқинлашиб борганимиз сари қарши ёқдаги кўзларни алдаган манзара янада ёрқинроқ намоён бўлар эди. Ҳақиқатан ҳам бу ер сув тошган дала эмас, йўқ, сонсиз тарвузлар сой тошларидек қалашиб, кун нурида кумушдек товланиб турган катта полиз экан. Қоровул Икром ака, етилган тарвузларни саралаб узиб, ҳаммасини эгатлар ичига тушириб кетибди. Бу тарвузлар узоқдан худди сув тошқинидек кўзларни алдарди.

— Кам бўлманглар-ей, азаматлар, — деб юборди уларга боқиб ҳамроҳим,—ғайратингизга балли!

— Шаҳарлик дўстларга манзур бўлса бўлди-да,—деди унга жавобан мамнун жилмайиб йўл бошловчи йигит...

Пайкалларни оралаб ўтиб, чайлага—хирмон бошига етиб бордик.

— Хирмонга барака!

— Умрингизга барака!— Бизни баланд бўйли, кенг яғринли йигит хушвақт қарши олди.— Қани, марҳамат!

Энди бу чайладан ками 10 гектарча ерни қоплаган қовун ва тарвуз полизи киши кафтида тургандек яққол кўринар эди, унинг ёнида қовун пайкаллари.

— У кечки —қирқма пайкали,— дейди йигит бизга қовун сўяр экан. Чайла олдидаги хирмонларга уйилган қовун-тарвузларнинг эса сон-саноғи ҳам, ниҳояси ҳам йўқдек. Бир неча колхозчи ва ёрдамга келган беш-ўн ўқувчи ёшлар катта қанор ва қопларда боя олисдан бизга сув тошқинидек бўлиб кўринган тарвузларни хирмонга ташиб чиқишардилар.

— Кимнинг даласи бу?

— Ғанишернинг даласи-да!— жавоб қилди биз билан бирга дала айланаётган қишлоқ Советининг раиси Маман ака Алимуҳамедов.

— Қайси Ғанишер?.. У Мирзачўлда шекилли?

— Йўқ, бизнинг Ғанишер, сабзавотчи Ғанишер, у шу ерда. Ҳов, Ғани, ўғлим буёққа кел! — Чайлада ўтирган жойида олис дала этагида от ўйнатиб келаётган йигитга қўл силкитди Маман ака.

Орадан дам ўтмай, қотма юзларини офтоб ялаган, баланд бўйли йигит чайлага келиб, биз билан сўрашди.

— Маккажўхори ўраётган комбайннинг олдига борган эдим...— чайлага кирар экан, деди у.

— Қалай яхши ишлаяптими?— Унинг сўзини бўлди Маман ака.

— Ишлаганда қандай! Шу машинани илгарироқ олсак бўлмас эканми? Ўзи ўраяпти, ўзи пояни майдалаяпти, машинага ортиб, қотган сўтани арчиб чиқариб бераяпти, қойил-э.

— Яна ишларинг беш экан-да!— Унинг елкасига қоқди Маман ака.— 50 гектарлик маккажўхоризорингдан камида 70 тоннадан кўкпоя оладиган бўлибсан-да!

— 70 гина эмас, 80 тоннаданга етади, — дадил жавоб берди бригадир.

— Сигирларимизнинг сути яна ҳам серқаймоқ бўлади денг,— унга гап учирди Икром ака.

Маккажўхори ҳақидаги гапнинг охири аскияга айланадиган эди ҳамки, аммо кутилмаганда бригадирнинг овози ўзгарди:

— Ишларимизнинг ҳаммаси яхши-ю, аммо...— тарвуз хирмонига боқиб қолди у.

— Нимаси аммо?— Унинг гапини илиб олди Маман ака.

— Ташиб олинишининг мазаси йўқ... тайёрлов бўлими ҳам, колхозимиз раҳбарлари ҳам бепарво...

— Транспорт етарли бўлса, ҳозир ҳар куни 50 тоннага етказиб маҳсулот чиқариб бероламиз,— гапга аралашди пастда —хирмон тепасида белини ушлаб турган колхозчилардан бири.

— Ҳа, бероламиз, ҳозир узилган тарвузлар хирмон-хирмон бўлиб уюлиб ётибди. Ваъдамиз ҳам ахир каттагина, гектарига пландаги 22 ўрнига 35 тоннадан қовун-тарвуз бермоқчимиз!

Маман аканинг пешонасидаги ажинлар қалинлашди, у чеккасини қашиди.

— Тўғрилаймиз, ташкил қиламиз. Буёғини бўшаштирма?— деди у шошиб. Кейин яна сўради:— Бошқа ишларинг қалай?

— Ҳаммаси яхши кетаяпти,— даладан кўз олмай уқтира бошлади Ғани ака,— картошкамиз ҳам, помидоримиз ҳам, карам, сабзи, пиёзларимиз ҳам яхши бўлиб берди.

— Хирмон қандақа бўлади, хирмон?

— Хирмонми?! Эртаги бодрингимиз гектарига 15 тоннадан тўкди. Помидордан эса 22 тонна ўрнига 30 тоннаданга яқин ҳосил олдик. Картошка ҳам гектаридан 12—13 тоннадан айланадиганга ўхшайди...

— Ҳа балли, бўш келма,— миййиғида мамнун кулди Маман ака,—бу йил ўзинг ҳам чакана ғайрат қилмадинг, ҳа меҳнатингга яраша оласан...

Суҳбат мавзудан-мавзуъга ўтиб, сабзавотчи Ғанишер бригадасининг азаматлари ўзларининг 125 гектарлик далаларида мўл-кўл ҳосил етиштириш, шаҳарли дўстларнинг, ишчи-хизматчиларнинг дастурхонини ширин-шарватга тўлдириш учун кўрсатган жонбозликларининг таърифтавсифига кўчди. Уларнинг айниқса ўтган йили кузда барча ерларни шудгор қилиб, гўнглаб қўйганликлари ҳам, эрта баҳордан бошлаб экинларни меҳр билан парвариш қилганлари ҳам қолмади.

— Ҳаммадан тракторчи Рашид ишни қойиллатди, — деди Ғани ака. — У асосий экинларни квадрат-уялаб экди. 2—3 қайтадан парвариш қилди.

Бригада тракторчиси Рашид Раимов қаторида, кечки бодрингдан гектарига 15 тоннадан ҳосил олиш учун курашаётган Илҳом Икромов звеноси ҳақида ҳам, қовун-тарвуз далалари паҳлавони Икром Рихсиев тўғрисида ҳам, картошканинг ҳар гектаридан 17 тоннадан ҳосил олган Ҳаким Раимов бошлиқ звено борасида ҳам, барра бедазорлар звеноси бошлиғи Раҳим Мусаев тўғрисида ҳам, моҳир сувчи Самат ака Раимовнинг жонкуярликлари хусусида ҳам гап кетди. Уларнинг ҳар бири ўз бригадаларининг сабзавотчиликда ҳақиқий ғанишерчилар бригадаси бўлиб қолиши учун бажонидил ғайрат қилганлар.

— Ҳа, оқшом чўккач, радио карнайидан «Калинин район «Москва» колхози радиоузелидан гапирамиз. Колхозимизда сабзавот топширишнинг бориши ҳақидаги маълумотни эшиттирамиз» деган диктор овози янграб кетди. Диктор колхоз бўйича энг яхши ҳосил олган ва ҳозир ҳам ҳар куни энг кўп сабзавот топшираётган 12-бригада бошлиғи Ғани Халиловнинг номини алоҳида тилга олди-да, сўзининг охирида:— Сабзавотчи Ғанишеримиздан ибрат олингиз!— дея хитоб қилди. Унинг жўшқин овози ям-яшил далалар бўйлаб узоқ қулоч ёзди...

Шотурсун ҒУЛОМОВ.

Тошкентнинг томоша залларида

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА **Доғистон давлат Қўмиқ музикали драма театрининг гастроли** — 22/X кеч соат 8 да **Дарахт тагида.** 3 пардали комедия. Билетлар сотилмоқда, 23/X да кундуз **Этик кийган мушук,** кечқурун **Дилором.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/X да **Гамлет,** 23/X да **Тоға-жиянлар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 1960/61 йил мавсумининг очилиши — 22/X да **Ватан ишқи,** 23/X да **Равшан ва Зулхумор.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 24/X да **Ўзбек ашула ва рақсларидан концерт.** Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Қизиқчи артист ака-ука **Ширманлар** иштирокида **катта** цирк томошалари. Якшанба куни 3 марта томоша кўрсатилади.

Таманго — қишки «ВАТАН» (кеч соат 10 да), «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН» кундуз ва кечқурун).

Чақмоқтош — қишки «ВАТАН» (кеч соат 8 гача), қишки НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), ёзги «ВАТАН» (кеч соат 8 да), ПУШКИН номли (кеч 9-20 минутда).

Хавфли зона — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Шундай кун келади — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2 ва кеч 10 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб 10 ва кеч 6 да), ПУШКИН номли (кеч 7-20 минутда), СТЕПАН РАЗИН номли (кеч 9-20 минутда).

400 дарра — қишки «ВАТАН» (кеч соат 8 да), «МИР» (кундуз 12 да), «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч 8 ва 10 да).

Оддий воқеа — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат—34808, 115, Эълонлар бўлими—28142.

Р. 10146.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Нашр. А. 1899.